Nr. 300 Sobota 26 września 1936 r. Rocznik XLV

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P.S.

Cena 15 groszy za numer
Miesięcznie złotych 3'50
Zagranicą 6 złotych

Konto PKO w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 168

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 3,50, na prowincji miesięcznie zł. 3.50, zagranicą zł. 6.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie zajęcia i pracy bezpłatnie.
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Dalsza walka Czerwonej Hiszpanji

Bombardowanie pozycyj rebelji

Minister spraw wewnętrznych Hiszpanji podał wczoraj przez radjo, że na froncie północnym i zachodnim lotnicy rządowi bombardowali rano fort Leferrol. W południe bombardowano Valladolid, przyczem zniszczono na przestrzeni 1 klm. tor kolejowy i pociąg wiozący amunicję.

Na froncie aragońskim zanotowano kilka drobnych potyczek oraz niewielką akcję artylerji.

Na froncie południowym, na odcinku Montoro trwała dwugodzinna bitwa, w której wyniku nieprzyjaciel cofnął się z wielkimi dla siebie stratami. Uciekającego wroga ścigali lotnicy.

Na froncie środkowym artylerja bombardowała pozycje nieprzyjacielskie nad Guadarrama.

Na froncie Talavera i Santa Olalla samoloty rządowe bombardowały skutecznie pozycje nieprzyjacielskie.

**

Wojska rządowe odparły wszystkie ataki powstańców na miejscowości Castello, Monte Arajou i wzgórze Quinto.

Gwałtowna bitwa toczyła się koło miejscowości Quincena. Na odcinku Huesca kolumna wojsk powstańczych eskortująca zapasy żywności, usiłowała przedrzeć się przez linję wojsk rządowych pod osłoną artylerji. Kolumna ta była poprzedzana przez trzy tanki. W czasie utarczki powstańcy pozostawili jeden tank i wiele karabinów.

**

Premjer Largo Caballero udał się do Toledo, gdzie odbył rozmowę z dowódcą tego odcinka, poczem wyjechał na front Talavera. Po powrocie do Madrytu premjer oświadczył, iż wyniósł bardzo korzystne wrażenie z przebiegu wydarzeń.

Na froncie Talavera

Korespondent Havasa, który odbył wczoraj wycieczkę na front Talavera i Santa Ilalla, podaje, że na froncie tym nie zaszły w dniu wczorajszym żadne zmiany. Wojska rządowe w dalszym ciągu bombardują miejscowość Torrios, której okolice nie przedstawiają, jak się zdaje, większej wartości strategicznej. Odcinek ten, przez który przepływa rzeka Guadarrama, jest doskonale zorganizowany przez wojska rządowe.

W ostatniej chwili donoszą, że oddziały wojskowe rozpoczęły do niosła operację wiskowa, która pozwoliła im na zdobycie trzech kilometrów terenu.

Komunikaty ze źródeł rebelji

Radjostacje powstańcze donoszą, że kolumna płk. Vague posuwa się naprzód w kierunku Toledo.

Na odcinku Talavera został rozpoczęty atak na Sanmartin i Devaldeiglesias.

Za kilka dni — głosi komunikat — Madryt ma być zaatakowany z dwóch stron i od strony Talaveru i od strony Guadarrama.

„Koncepje polityczne" gen. Mola

Gen. Mola w następujący sposób określił to, co według niego powinno stanowić koncepcję rządową partji „narodowej" (czytaj faszystowskiej): **RZĄDZIĆ POWINNA ARMJA**, powiedział generał, ponieważ ona jedna posiada w dostatecznej mierze autorytet, aby utrzymać w łączności różnorodne elementy, na które składa się Hiszpanja. Istotnie poszczególnemi działami agend rządowych w Burgos kierują wojskowi i tylko w niektórych działach specjalnych stoją na czele cywilni. „Junta" składa się wyłącznie z generałów. Sekretarz „Junty" płk. Montanez dokonał podziału spraw pomiędzy różne organy „Rządu", które możnaby nazwać podsekretarjatami stanu, a więc do spraw handlu, robót publicznych, finansów, sprawiedliwości i prasy.

**

„Karliści", zwolennicy Alfonsa XIII i zwolennicy „Falangi hiszpańskiej" są, oczywiście, zgoła odmiennego zdania. Narazie decyduje wszakże gen. Mola, agent niemiecki — warto raz jeszcze przypomnieć — w okresie wojny światowej.

Zamach na gen. Mola?

„Figaro" podaje sensacyjną pogłoskę o nieudanym zamachu na generała Mola. W związku z zamachem aresztować miano cudzoziemca, którego nazwiska ani narodowści pismo nie podaje.

Dyktatura estońska

chce zdławić ruch robotniczy represjami

Z Tallina donoszą: W związku z podjętą ostatnio przez centralny zarząd związków zawodowych akcją strajkową, Rząd postanowił rozwiązać zarząd związków i „mianować" (!) nowy, przyczem aresztowano kilka osób. Wicepremjer Enpalu wobec postawy mas musiał jednak aresztowanych zwolnić, oświadczając równocześnie przedstawicielom prasy, że na przyszłość próby propagandy „komunistycznej" (?) będą karane z całą surowością.

Rektor uniwersytetu dorpackiego prof. Keppa oraz prorektorzy Krusa i Parlitsa złożyli podania o dymisję. Powodem dymisji jest narzuszenie przez Rząd estoński autonomji uniwersytetu.

Wyjaśnieniem sprawy zajęła się rada uniwersytecka, która uznała słuszność stanowiska rektora i prorektorów, dymisji ich jednak nie przyjęła. Rada wybrała komisję, złożoną z trzech członków, którzy wspólnie z ministrem oświaty wyjaśnić mają szereg związanych z tem kwestyj.

Co znaleziono w gruzach Alkazaru?

Korespondent Havasa zwiedził zajęte przez wojska rządowe zabudowania, przylegające do fortecy Alkazaru. W jednym z tych zabudowań znaleziono egzemplarz dziennika, wydawanego codziennie przez oblężonych. Dziennik ten, p. t.: „El Alcazar", składa się z dwóch czy trzech arkuszy oddzielnych, zależnie od ilości i wagi informacyj. Pisany on był na cyklostylu. Lektura jego świadczy o tym, że oblężeni byli zazwyczaj dobrze poinformowani dzięki radju o wydarzeniach, jakie rozgrywały się poza Toledo. Wśród papierów znalezionych w fortecy — jest marsz wojskowy, do którego słowa napisał Martinez Leal, a muzykę skomponował Martin Gill. Znaleziono również rozkaz dzienny z dn. 26 sierpnia, w którym jest mowa o konieczności oszczędzania amunicji.

Z.S.S.R. nie wspiera Hiszpanji ludowej

Agencja Tass podaje: „W prasie zagranicznej ukazały się wiadomości faszystowskiego dziennika niemieckiego „Voelkischer Beobachter", utrzymujące, że w Barcelonie miano wyładować 200 samolotów sowieckich i że 70 tys. karabinów sowieckich przetransportowano jakoby ostatnio do Madrytu. Agencja Tass upoważniona jest do zaprzeczenia tym informacjom, jako złośliwemu wymysłowi, pozbawionemu wszelkich podstaw. Udzielałac systematycznie pomocy hiszpańskim powstańcom faszystowskim przez wysyłanie samolotów, pilotów niemieckich i amunicji, co znane jest całemu światu, faszyści niemieccy usiłują z całą oczywistością zamaskować naruszenie deklaracji o niemieszaniu się do wydarzeń w Hiszpanji, jak również pomoc swą faszystom hiszpańskim przez uciekanie się do absurdalnych wymysłów antysowieckich".

**

„Nie możemy zrozumieć tej... nerwowej formy zaprzeczenia. Wszak komuniści francuscy wymagają od Rządu tow. Bluma akurat tego, czego wypiera się tak histerycznie ag. Tass.

Radjo ma służyć pokojowi

Ale czy faszyści zastosują się do tej konwencji

Z Genewy donoszą:

Prace konferencji międzynarodowej w sprawie zawarcia konwencji, dotyczącej zastosowania radja w interesie pokoju zakończyły się w dniu wczorajszym. Wstęp do konwencji podkreśla, że radjo nie powinno być nigdy wyzyskiwane w sposób sprzeczny z dobrem porozumieniem międzynarodowem. W szeregu artykułów konwencji sygnatarjusze jej przeprowadzają rozróżnienie pomiędzy emisjami przeznaczonemi dla słuchaczy innych krajów a emisjami skierowanemi głównie do słuchaczy danego kraju. Pierwsze z nich stanowią przedmiot zakazu powszechnego, o ile pobudzają do aktów sprzecznych z porządkiem wewnętrznym lub bezpieczeństwem jednej ze stron układających się. Drugie zaś podpadają pod postanowienia konwencji, jeżeli stanowią zachętę do wojny lub aktów, mogących doprowadzić do niej. Nadto konwencja ustala procedurę rozjemczą i pojednawczą na wypadek sporu pomiędzy kontrahentami co do interpretacji i stosowania konwencji. Wreszcie akt końcowy konferencji zawiera szereg zaleceń, mających na celu rozszerzenie zakresu stosowania konwencji (PAT.).

Jedna z pozycyj Milicyi Ludowej na froncie aragońskim

Wojska japońskie

okupują nowe obszary Chin

W związku z zamordowaniem marynarza japońskiego w Szanghaju, cesarz japoński upoważnił admiralicję do wysłania do Chin posiłków, któreby mogły zapewnić ochronę obywateli japońskich w Chinach. Do Szanghaju przybył z Japonji transportowiec „Muroko" z oddziałami piechoty i marynarki. Władze japońskie otaczają tajemnicą zarówno siłę liczebną tych oddziałów, jak i ich przeznaczenie.

**

Rząd japoński polecił ambasadorowi Kawagoe pozostać w Nankinie, lecz przerwać rokowania z chińskim ministrem spraw zagranicznych Czangiem. Zamiast tego ambasador ma w czasie możliwie najkrótszym nawiązać kontakt z marszałkiem Czang-Kai-Szekiem.

**

Marynarze japońscy w Hong-Kong patrolują w koncesji międzynarodowej i sąsiedniej strefie chińskiej. Władze chińskie zaprotestowały przeciwko tej okupacji części terytorjum chińskiego, na co władze japońskie odpowiedziały, iż postępują zgodnie z prawem obrony (?). Dowódca korpusu japońskiego admirał Londo wezwał ludność do zachowania spokoju.

Liczymy, że Swiat Pracy Łodzi

złamie w głosowaniu niedzielnym pochód faszyzmu „narodowego" w Polsce

Niech składki na pomoc dla Łodzi czerwonej napływają dalej albo na adres Sekretarjatu Generalnego C.K.W. P.P.S. (Warszawa, Warecka 7), albo na konto P.K.O. — 3.174.

Zwycięstwo prawa i sprawiedliwości

Uznanie mandatów abisyńskich

Dopuszczenie delegacji abisyńskiej do obrad Zgromadzenia Ligi Narodów zaskoczyło cały świat polityczny. Przebieg sprawy był następujący:

Przed każdem dorocznem Zgromadzeniem Ligi komisja weryfikacyjna bada mandaty delegacyj. Ponieważ Włochy oświadczyły, że nie wrócą do Ligi, dopóki zasiadać w niej będzie delegacja abisyńska, więc te państwa i te czynniki, którym zależało na powrocie Włoch, wszczęły akcję celem pozbycia się Abisynji. Sekretarz generalny Ligi, Avenol, udał się do Rzymu, gdzie porozumiał się z Rządem faszystowskim w tym duchu, że uzyskał od niego zapewnienie, iż Włochy zadowolą się usunięciem delegacji abisyńskiej, a dalszych żądań stawiać nie będą.

Zdawało się, że wszystko w porządku, że komisja weryfikacyjna, wybrana przez Zgromadzenie, nie uzna mandatów abisyńskich, że Zgromadzenie to zatwierdzi i że w ten sposób Liga pozbędzie się „kłopotu" z Abisynją.

Jednakowoż rachuby te spełzły na niczem. Już przed wyborem komisji weryfikacyjnej przedstawiciele t. zw. małych narodów dały do zrozumienia, że nie wejdą do komisji, o ile w niej nie zasiądą przedstawiciele mocarstw: Anglji, Francji i Rosji, któreby także wzięły na siebie odpowiedzialność za uchwałę komisji. Wobec tego do komisji weszli Eden, Delbos i Litwinow, a oprócz nich przedstawiciele Grecji, Holandji, Czechosłowacji, Portugalji, Peru i Nowej Zelandji.

Aktywność małych państw zmusiła „reżyserów" akcji anty-abisyńskiej do ostrożności. Komisja weryfikacyjna postanowiła zwrócić się do Trybunału Haskiego o decyzję i wyłoniła nawet komisję prawniczą do zredagowania odpowiedniego zapytania.

Ale odpowiedź Hagi wpłynęłaby dopiero za tygodnie, lub miesiące, a co zrobić z delegacją abisyńską, której trzeba się pozbyć natychmiast? „Reżyserzy" puścili wiadomość, że jeżeli Zgromadzenie natychmiast nie powoźmie uchwały o niedopuszczeniu delegatów abisyńskich, to Włochy wystąpią z Ligi; albowiem podług statutu Ligi delegaci, których mandat zakwestjonowano, pozostają aż do rozstrzygnięcia w Zgromadzeniu, o ile ono nie zdecyduje inaczej. Ale ten straszak włoski nie podziałał zbytnio na Zgromadzenie.

Tymczasem na komisji weryfikacyjnej przedstawiciele małych państw, a zwłaszcza delegat Holandji, dr. Limburg, przypuścili atak na „reżyserów". Wskazali oni na to, że dokumenty delegacji abisyńskiej są w porządku i że komisja nic ponadto stwierdzić nie może. Jeżeli się chce zakwestjonować te dokumenty, to trzeba najpierw rozstrzygnąć, czy cesarz abisyński jest jeszcze cesarzem. Otóż w czerwcu r. b. Liga wyraźnie stwierdziła, że sprawa ta żadnych nie budzi wątpliwości, a min. Simon oświadczył w Izbie Gmin, że Anglja nadal uznaje cesarza za głowę suwerennego kraju. A skoro tak jest, to ma on prawo podpisywać listy uwierzytelniające. Gdyby zaś chciano zakwestjonować jego władzę, to w każdym razie komisja weryfikacyjna nie jest do tego powołana.

Wobec tak jasnego i słusznego postawienia sprawy, wobec faktu, że większość Zgromadzenia nie szła na lep „reżyserów", komisja zrezygnowała z Hagi i przyjęła jedynie słuszną uchwałę, uznającą mandaty Abisynji za ważne.

Uchwała ta oznacza zwycięstwo małych państw nad źle pojętą „racją stanu" mocarstw, prowadzącą Ligę Narodów do zguby.

Co zrobią Włochy? Czy wystąpią z Ligi, czy też poczekają na lepszą dla siebie konjunkturę i tylko odmówią udziału w obecnej sesji? Dowiemy się niebawem.

W każdym razie dalsza obecność delegatów Abisynji w Lidze demonstruje przed światem, że akt przemocy i gwałtu, dokonany przez faszyzm na Abisynji, nie został uznany przez olbrzymią większość państw i narodów, a tem samem najazd faszystowski został potępiony przez opinję świata. Jednomyślny wybór na przewodniczącego Zgromadzenia argentyńskiego min. spraw zagranicznych, Lamasa, który jest twórcą „doktryny Lamasa", głoszącej, iż nie należy uznać żadnego zaboru terytorjalnego, dokonanego przemocą — jest także poważną demonstracją Ligi przeciw faszyzmowi.

Gdyby duch, ożywiający Zgromadzenia Ligi, kierował też polityką mocarstw, gdyby z postawy Zgromadzenia wyciągnięto należyty wniosek i udzielono pomocy materjalnej Abisynji do zrzucenia najazdu, któremu 2/3 Abisynji jeszcze nie podlega, toby stokroć więcej uczyniono dla pokoju, niż przez „pokojowe" konszachty z Hitlerem i Mussolinim.

Sytuacja w Genewie

po dopuszczeniu delegacji abisyńskiej

Przyjęty przez Zgromadzenie Ligi Narodów raport komisji weryfikacyjnej w sprawie dopuszczenia delegacji abisyńskiej do Zgromadzenia Ligi, jest żywo komentowany wśród wielu delegatów na Zgromadzenie Ligi Narodów.

Jeśli chodzi o polityczną stronę sytuacji, wytworzonej przez przyjęcie raportu komisji przez Zgromadzenie Ligi, przeważa opinja, że raport jest wyrazem całkowitego niepowodzenia akcji niektórych mocarstw, oraz działającego z ich inspiracji sekretarza generalnego Ligi Avenola, obliczonej na umożliwienie delegacji włoskiej powrotu do Genewy. Równocześnie zwracają uwagę, że warunki Włoch, sformułowane podczas rzymskiej wizyty Avenola były bardzo trudne do spełnienia oraz, że gdyby członkowie komisji weryfikacyjnej utrzymali swój pierwotny projekt w sprawie odwołania się do Trybunału Haskiego, to sytuacja nie uległaby zasadniczej zmianie, gdyż Włosi również i w takim wypadku nie uznaliby za możliwe wziąć udział w bieżącej sesji Zgromadzenia.

Oświadczenie Negusa

o decyzji Komisji weryfikacyjnej Ligi

Agencja Havasa donosi z Genewy: Negus wręczył przedstawicielom prasy oświadczenie, wyrażając w nim wdzięczność dla zgromadzenia Ligi Narodów, która przez swój ostatni akt oddała sprawiedliwość Abisynji. Haile Selassie wyraził wdzięczność wobec Ligi w imieniu narodu etjopskiego, ale jednocześnie poczynił zastrzeżenia wobec tych części raportu Politisa, które wydają się być sprzeczne z uznaniem niezależności Etjopji. (PAT.).

Sensacyjna konfiskata w Rzymie

Agencja PRESS donosi z Wiednia:

Niezwykłą sensację wywołała w Rzymie konfiskata ostatniego numeru „Ilustrazione Italiana", najpoczytniejszego tygodnika włoskiego.

Konfiskata nastąpiła za artykuł, omawiający krytycznie kongres hitlerowców w Norymberdze. W artykule tym powiedziano, że kanclerz Hitler wszedł na drogę polityki, uprawianej przez cesarza Wilhelma II. Kongres norymberski stanowi fasadę dla dalszych przygotowań wojennych, które wywołać muszą pożogę wojenną.

Przewidywane przedłużenie kadencji

tymczasowej Rady Miejskiej

W związku z wyborami do Rady Miejskiej w Łodzi i oczekiwanem rozpisaniem wyborów do samorządów w innych większych miastach, wzbudziła zainteresowanie kwestja kadencji władz samorządowych w Warszawie. Formalnie kadencja obecnego zarządu miejskiego i tymczasowej Rady Miejskiej kończy się jesienią roku przyszłego.

Jak podaje agencja PID., chodzi jednak za pewne, iż czas urzędowania obecnych władz miejskich będzie przedłużony.

Zamiast 175 tylko 100 miljonów

Polskie koła gospodarcze zostały poinformowane, że dopiero około listopada oczekiwać należy podjęcia polsko - niemieckich rokowań o nowy układ handlowy.

Traktat obecny, wygasający w dniu 31 grudnia, nie wytrzymał próby życia i zawiódł nadzieje na silniejsze ożywienie polsko - niemieckich obrotów handlowych. — Obroty te wynieść miały według umowy 175 miljonów złotych — wyniosły tylko około 100 miljon.

W obowiązującym układzie handlowym znajduje się dużo kontyngentów martwych, które nie zostały wyzyskane z powodu niesprzyjających warunków. Najważniejsza przeszkoda dla rozwoju polsko - niemieckich stosunków handlowych tkwi w drożyźnie wyrobów przemysłowych Niemiec. Ceny te są za wysokie i nie przystosowane do warunków polskich wobec czego wyroby niemieckie nie mogą wytrzymać w Polsce konkurencji z angielskimi towarami przemysłowymi.

W rokowaniach o nowy układ handlowy z Niemcami zwrócona będzie ze strony polskiej uwaga na konieczność przystosowania cen wyrobów niemieckich do wymagań rynku polskiego. (PRESS).

Tow. ZYGMUNTOWI KOPANKIEWICZOWI, dotkniętemu ciężko stratą Ojca, wyrazy serdecznego współczucia przesyłają

PRZYJACIELE.

Obieg pieniężny w Polsce

Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę września podaje, że obieg banknotów zmniejszył się o 28 mil i wyniósł dnia 20 b. m. 991 miljonów złotych. Równocześnie zmniejszył się obieg bilonu o 8,5 do 408,1 miljonów złotych. Monet srebrnych było w obiegu na sumę 323,3 mil. a niklowych i bronzowych na 84,8 miljonów złotych.

Obieg banknotów i bilonu wyniósł zatem w dniu 20 września łącznie 1,339,1 miljonów złotych. Pokrycie złotem wzrosło do 33,12 proc., przyczym zapas złota zwiększył się o 2,4 do 369,2 miljonów złotych. (PRESS).

Naogół chmurno i mglisto

Przewidywany przebieg pogody dnia 25 b. m.: naogół chmurno i mglisto z rozpogodzeniami w ciągu dnia. Temperatura bez zmian. Słabe wiatry miejscowe.

Przegląd prasy

„KURJEREK" UDAJE

Krakowski „Kurjerek" boleje — ach, tak boleje! — że P. P. S., która niegdyś itd. itd., obecnie zajmuje wobec komunizmu „niezdecydowane" (!) stanowisko. „Kurjerek" **udaje,** że nie rozumie", o co chodzi naprawdę i pisze:

Dziś obserwujemy sytuację zupełnie inną. Ilekroć razy pisma wystąpią z artykułami o niebezpieczeństwie komunizmu w Polsce, czy Europie, o konieczności zwalczania szerzycieli zamętu i placówek kominternu, tyle razy „Robotnik" — „Naprzód" i inne organy P. P. S. poczynają bić na alarm i pisać o „czarnej reakcji", o „ataku na zorganizowany świat robotniczy" itd. itd.

W chwili więc gdy na Zachodzie partje drugiej międzynarodówki powtarzamy raz jeszcze te same, które w r. 1920 godziły bezpośrednio razem z komunistami w nasz byt państwowy, odwracają się już od komunizmu, socjaliści w Polsce zajmują stanowisko conajmniej ...niezdecydowane.

O tej nagonce dzisiejszej — prowadzonej jakgdyby pod batutą Goebbelsa — na rzekomy „komunizm" napiszemy w najbliższych dniach obszernie.

Na razie tylko tyle: stanowisko PPS. jest całkowicie **„zdecydowane"** i dawaliśmy mu wyraz w licznych artykułach, ale 1) w nawias „komunizmu" dziś reakcja bierze każdy protest, każdą walkę, każdy postęp; 2) z nagonki na „komunizm" korzysta się dla napędzenia wystraszonych ludzi do faszyzmu; 3) waleniem na „komunę" prawica sanacyjna chce przykryć istniejące warunki społeczne, polityczne i t. d., a więc istotne przyczyny wiadomych zajść.

Już sanacyjny „Naród i Państwo", już nawet klerykalna „Kultura" (!) protestują przeciw temu nadużywaniu słowa „komunizm".

Sprawa jasna?! Niech „Kurjerek" nie udaje, że nas nie rozumie.

WOJNA DOMOWA.

Nie w Hiszpanji, lecz w „sanacji". „Zwarty obóz „sanacyjny" tak się „zwarł" w walce ze sobą samym, że niczem hiszpański Alkazar. Ziemiańska konserwa wypowiedziała formalną wojnę min. J. Poniatowskiemu. Onegdaj bombardował go „Czas", a za „Czasem" poszło wileńskie „Słowo". Cat wrócił z Hitlerji oczarowany polityką min. Darrego. Wrócił do Polski — i odrazu uprzytomnił sobie „burzycielską" (dosłownie) robotę min. Poniatowskiego.

„P. Poniatowski stojący na rozdrożu dwuch epok więcej nienawidził szlachcica, niż kochał chłopa. P. Poniatowski to *elementy nienawiści realnej*, miłości i nadziei irrealnej, Darre to realizm twórczy, spokojny, gospodarczo i społecznie uzasadniony.

I w Niemczech byli tacy p. Poniatowscy. Wywodzą się oni z epoki już dziś bardzo odległej z *utopijnego socjalizmu*. W Europie pp. Poniatowscy to przeszłość, to zapomniana przeszłość, p. Darré to teraźniejszość.

Ale niestety w Polsce strukturę rolną kształtują pp.: Poniatowscy".

P. Poniatowski jako „utopijny socjalista"... O co chodzi realnie Catowi w tej całej frazeologji? Znów o losy większej własności, o parcelację. P. Poniatowskiemu, zdaniem Cata, najbardziej zależy na **„zburzeniu własności większej"**

Wojna domowa trwa. Wczorajszy **„Kur. Por."** w ostry sposób odpowiada konserwatystom:

Wszystko musi mieć granice, nawet bojaźń przed utratą zadłużonych ponad wartość majątków, nawet strach przed utratą wpływów politycznych, zwłaszcza tych, które nabyło się bez wielkich zasług i ofiar dla Państwa.

JAK TO BĘDZIE?

Endecki **„Kurjer Bydgoski"** zastanawia się nad tem, co się stanie z tą mozaiką skłóconych sanacyjnych grup — wobec projektowanej nowej organizacji „służby Narodowej". Czy się je wchłonie? czy też usunie, zglajchsztaltuje:

„Gdyby tak wszystkie te ugrupowania przyjąć do nowego obozu wraz z ich deklaracjami, powstałaby dość barwna mozajka, zresztą dość trudna do pomyślenia *przy ustroju hierarchicznym i bez względnym posłuchu*. Musiałby ktoś zrezygnować — albo poszczególne organizacje ze swych haseł programowych, albo pułk. Koc z żądania posłuchu dla autorytetu, bo inaczej nowy obóz będzie tylko wskrzeszonym B. B. W. R. z tą jeno różnicą, że nie będzie to blok od Radziwiłła do Moraczewskiego, lecz od pułkowników do „kadry b. działaczy".

K. Cz.

Zwycięstwo socjalizmu

w Danji

Donieśliśmy przed paru dniami o częściowych wyborach do senatu duńskiego. Otóż wybory te miały większe znaczenie, niżby się zdawało na pierwszy rzut oka.

Chodzi mianowicie o to, że Rząd duński, mający większość socjalistyczno - radykalną w sejmie, nie miał dotąd większości w senacie. Skutek był ten, że praca Rządu była stale hamowana przez prawicowy senat i Rząd w najważniejszych sprawach musiał iść na kompromisy z Senatem.

Otóż wybory z dnia 15 b. m. dokonały wyłomu w twierdzy senackiej i po raz pierwszy w dziejach Danji większość senacka jest tak samo jak większość sejmowa w ręku socjalistów i radykałów.

Wybierano 28 senatorów. Socjalistom brakowało 4 miejsc do uzyskania większości w senasie. I te cztery miejsca zdobyli. Nowy senat liczy 38 socjalistów i radykałów, a 37 senatorów z prawicy.

Zwycięstwo to jest tem znamienniejsze, iż wybory do senatu są pośrednie, a cenzus wieku jest wyższy, niż w wyborach do sejmu.

Po tem zwycięstwie otwierają się przed Rządem socjalistycznym tow. Stauninga nowe możliwości. Podjęta zostanie przedewszystkiem akcja za zmianą konstytucji i za zniesieniem senatu.

W Palestynie

Intrygi faszyzmu włoskiego

Palestyński korespondent londyńskiego „Daily Herald" podaje bardzo ciekawe informacje o roli Włoch w powstaniu arabskiem.

Powstanie to należy rozpatrywać w związku z podbojem Abisynji przez Włochy i ich dalszemi planami imperjalistycznemi.

Faszyzm włoski wszczął akcję na dwóch frontach jednocześnie. Z jednej strony wspierał elementy krańcowe wśród Arabów, podniecając je do walki w imię niepodległości Palestyny; z drugiej zaś strony wdał się w rokowania z Żydami, zachęcając ich do podtrzymania Włoch jako mandatarjusza Palestyny na miejsce Anglji.

Wysłannicy Rzymu odbyli niedawno w Egipcie konferencję z nieoficjalnymi przedstawicielami Żydów, by sfinansowali rozwój gospodarczy Abisynji i w tym celu do komisji gospodarczej, mającej badać plan kolonizacji kraju wszedłby przedstawiciel Żydów. Wzamian za to Żydzi otrzymaliby w Abisynji coś w rodzaju drugiej — obok Palestyny — „siedziby narodowej".

Dalej faszyści starali się przekonać Żydów, że Wielka Brytanja, jako „mocarstwo schyłkowe" nie zdoła zdławić powstania arabskiego (subsydjowanego przez faszyzm włoski! **Przyp. Red.**), że tylko młode, potężne Włochy potrafią to uczynić. Anglja jest też skrępowana ustrojem parlamentarnym, podczas gdy Włochy, pozbawione tej „przeszkody", mogą robić co chcą.

Ale odpowiedzialni kierownicy Żydostwa odmówili Włochom, podkreślając, że polityka Żydów wiąże się ściśle i we wszystkich okolicznościach z Anglją, że pomoc żydowska w Abisynji nie wchodzi w rachubę.

Większe powodzenie miał faszyzm włoski u Arabów. Faszyzm wskazywał na to, że upadek Abisynji jest dopiero początkiem walki światowej, która się skończy klęską Anglji i zapanowaniem niepodzielnem Włoch nad Morzem Śródziemnem; jak po wojnie światowej Irak, Transjordanja i Hedżas uzyskały niepodległość, tak po następnej wojnie Palestyna stanie się niepodległą; zgoda Anglji na niepodległość Egiptu świadczy — tak twierdzi popaganda faszyzmu —— o słabości Anglji i zanikaniu jej wpływów na bliskim Wschodzie.

Na walkę z Anglją i Żydami Arabowie otrzymali wydatne sumy, w ostatnich miesiącach około 200 tys. funtów, oprócz tego faszyzm włoski zaopatruje Arabów w broń.

Propaganda włoska znajduje posłuch wśród młodzieży arabskiej, przyswajającej sobie hasła nacjonalistyczno - faszystowskie. Włosi subsydjują szkoły dla Arabów z językiem włoskim; studenci arabscy korzystają z największych ulg na uniwersytetach włoskich, wielu z nich „trenuje się" na agitatorów faszystowskich; faszyzm wspiera arabską prasę faszystowską.

Niebezpieczeństwa tego młodego ruchu, wierzącego w obietnice niepodległości z rąk... faszyzmu, nie należy lekceważyć.

Wyrosło ono, jako bezpośredni skutek upadku Abisynji. Teraz dopiero, na przykładach Hiszpanji i Palestyny, uwypukla się cała krótkowzroczność i głupota polityki angielsko - francuskiej, która dopuściła do zwycięstwa Włoch w Abisynji. A było to przecież tak łatwe do przewidzenia...

Młodzież socjalistyczna musi mieć swoją trybunę! Własnym wysiłkiem tworzymy nasze własne pismo, redagowane przez młodych dla młodych i o młodych.

Już 5 października ukaże się I numer „MŁODZI IDĄ", zawierający 8 stronic bogato ilustrowanych i stały obszerny dział sportowy.

Nadsyłajcie zamówienia na adres „MŁODZI IDĄ", Warecka 7.

Specjalny dywizjon konnej policji

Agencja PID podaje, że zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych utworzony zostaje specjalny dywizjon konny P. P. przy Głównej Komendzie P. P. do specjalnych zadań służby bezpieczeństwa.

O użyciu tego dywizjonu do służby na terenie m. st. Warszawy lub też innych województw decydować będzie każdorazowo Minister Spraw Wewnętrznych. Specjalny dywizjon konny P. P. składać się będzie z 3-ch szwadronów liczących blisko 270 szeregowych i kilkunastu oficerów policji.

Czerwony Radom

Robotnikom Łodzi ku rozwadze

Zakończyły się przed kilku dniami obrady VII-go zjazdu Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, tak serdecznie i gościnnie podejmowanego przez naszych towarzyszów radomskich. Prócz plonu organizacyjnego, jaki zazwyczaj przynoszą perjodyczne kongresy naszej instytucji oświatowej, zjazd dał możność delegatom, którzy zjechali się ze wszystkich okolic Rzeczypospolitej, za- poznania się z pracą samorządową socjalistów radomskich. I to nietylko z samą pracę oraz z jej imponującemi wynikami, lecz również z atmosferą, która otacza radomskich działaczy samorządowych, a którą stwarza rzetelny wysiłek ludzi, mających przedewszystkiem dobro ogółu na oku. Należy bowiem wziąć pod uwagę, że niewielki stosunkowo Radom, mający obecnie około 84.000 mieszkańców, posiada (uruchomione w roku 1926) wodociągi i kanalizację, gazownię, uruchomioną w roku 1928, wzorowo urządzoną rzeźnię (od r. 1928) z wytwórnią lodu sztucznego, chłodniami i betoniarnią, betoniarnię, tartak i stolarnię miejską, cegielnię, regulującą ceny cegły na rynku, cieplarnię kwiatową, łaźnie miejskie i t. p., że wymienimy najważniejsze zdobycze miasta w zakresie inwestycyj, zdobycze, które miasto zawdzięcza socjalistom. Ale jeszcze ważniejszy od tych zdobyczy materjalnych, służących całej ludności miasta, jest fakt, że wytrwała i bezinteresowna praca towarzyszów radomskich zyskała im szacunek i zaufanie mieszkańców miasta, że wszelka podjęta przez nich racjonalna inicjatywa znajduje życzliwy oddźwięk u całej ludności. Ta pobudzająca pożyteczną działalność atmosfera sprawia, że w Radomiu dziś, w czasach powszechnego zastoju, praca wre i kipi. Wystarczy przejść się po ulicach miasta, aby się o tem przekonać: cały Radom jest rozkopany — tu kładzie się twardą nawierzchnię z kostki bazaltowej, ówdzie zakłada się rury kanalizacyjne lub wodociągowe, gdzieindziej znowu buduje się wzorowe domy robotnicze z funduszów Towarzystwa Osiedli Robotniczych.

Tak to odcina się dzień dzisiejszy Czerwonego Radomia od dnia wczorajszego — okresu rządów komisarskich. Czasy te, lata 1931—1934, wspomina się tu, jak najście Hunnów nieomal. Był to okres zupełnego nieróbstwa i zastoju, okres, w którym jedyną troską zarządu miejskiego było spłacanie długów wierzycielom. Troska o interesy wierzycieli, których to interesów bynajmniej nie zaniedbuje i obecny magistrat, jest rzeczą słuszną, nie powinna jednak całkowicie wyczerpywać działalności kierowników samorządu: wszak ludności też się coś należy i sztuka rządzenia polega właśnie na harmonijnem pogodzeniu tych sprzecznych interesów, czego właśnie zdołał dopiąć obecny czerwony magistrat. Dość powiedzieć dla przykładu, że podczas gdy za rządów komisarskich (cztery lata!) nie wybudowano ani jednego metra sieci gazowej, czerwony magistrat w ciągu r. 1935 i kilku miesięcy bież. roku wybudował 2000 metrów i na lata 1937—40 projektuje ułożenie dalszych 5000 m. oraz budowę drugiego zbiornika. Podobnie też sprawa przedstawia się z innemi inwestycjami.

Wszystko, czego dokonano w Radomiu i co się w dalszym ciągu przedsiębierze, jest dziełem robotników radomskich, dziełem zorganizowanego, świadomego proletarjatu radomskiego. Przewodzi mu w tej pracy niezmordowany przywódca tego proletarjatu, tow. Józef Grzecznowski, założyciel pięknego Domu Robotniczego, w którym obradował zjazd Tura. On to swojem nieomylnem wyczuciem i zdobytem w ciągu lat znawstwem ludzi zdołał powołać do pracy w zarządzie miejskim zespół osób, o których śmiało można rzec, że są właściwymi ludźmi na właściwem miejscu. Obok prezydenta miasta, tow. Romana Szczawińskiego, ciągłość rządów socjalistycznych w mieście, trwających od 1919 roku z paromiesięczną przerwą w roku 1927 i z dłuższą przerwą na rządy komisarskie w latach 1931—1934, reprezentują wiceprezydent tow. Jerzy Radomski i ławnik tow. M. Kelles-Krausowa. W liczbie ławników widzimy tow. Antoniego Ćwięka, doświadczonego samorządowca, wszechstronnie obznajmionego z zadaniami zarządu miejskiego. Młodzieńcza energja i ruchliwość tow. Ćwięka, który wyszedł z szeregów zagłębiowskich robotników-metalowców, zaraża wprost całe otoczenie.

Czerwony Radom jest dowodem, że świadoma i twórcza praca ludzi czystych i poprzestających na małem w oparciu o zorganizowany proletarjat nawet w naszych trudnych warunkach może zdziałać nieomal cuda. Niech więc przykład Radomia posłuży za wskazówkę robotnikom Łodzi.

J. M.

Dom Robotniczy w Radomiu

Agencja A.T.E.

We środę ag. A. T. E. rozesłała do prasy następujący komunikat, który przytaczamy w brzmieniu dosłownem:

„Na tle spraw gdańskich obserwujemy ciekawą akcję zarówno sekretarjatu Ligi Narodów jak Drugiej Międzynarodówki i kół masonerji, które to czynniki starają się sztucznie rozdmuchiwać sprawy gdańskie do rozmiarów wielkich zagadnień. Tendencje te nie są zresztą także obce pewnym mniej odpowiedzialnym czynnikom angielskim. Cel tej akcji jest bardzo przejrzysty: mamy tu przed sobą jedno z ogniw w łańcuchu ofenzywy „frontów ludowych" przeciwko rzekomemu blokowi państw „faszystowskich", przyczem sprawy gdańskie wydają się być odpwiednim terenem dla wywołania choćby pozorów niepokoju na wschodzie Europy. Ogólna linia agitacji „Kominternu" via „fronty ludowe", jako jedno z głównych zadań uważa przecież sianie niepokju i zamętu i stara się wykorzystać każdą ku temu odpowiednią okazję. Pewne czynniki angielskie zaangażowały się w tej sprawie dlatego, że chciałyby drogą Gdańska wywrzeć presję na Niemcy w chęci zmuszenia ich do rozmów z Anglją. Wreszcie w wysiłkach tych tkwi także chęć zamącenia dobrych stosunków polsko-niemieckich".

Gdyby taki komunikat był ogłoszony przez agencję **niemiecko - hitlerowską z inspiracji Ministerjum Spraw Zagranicznych „Trzeciej" Rzeszy**, — wszystko byłoby w porządku. Ponieważ wszakże ogłasza ten **nieprawdopodobny** elaborat agencja **polska, zapytujemy** publicznie:

Co to ma znaczyć?

Na wybory w Łodzi

Wpłacono do Kasy C. K. W. P. P. S.

Tow. Walerja Śledzińska Warszawa 2 zł.
Tow. Marjan Sołtyk Radom — 5 zł.
Związek Ceglarzy we Lwowie 20 zł.
Tow. Teofil Nowak — Grodziec 2 zł.
Komitet PPS w Augustowie — 10 zł.
Rada Związków Zawodowych w Krośnie — 10 zł.
Dzielnica PPS. „Śródmieście — Warszawa — 30 zł.
Komitet PPS w Wilkowicach— 5 zł.
Tow. Walenty Józef Bader — Lwów — 10 zł.
Tow. Tadeusz Rutkowski, Wilno — 3 zł.
Tow. Franciszek Filipski, Świecie — 3 zł.
Tow. E. M. — Warszawa — 5 zł.
Oddział Związku Zaw. Małorolnych w Strzyżowie — 10 zł.
Oddziały Zw. Zaw. Małorolnych za pośrednictwem Sekretarjatu w Hrubieszowie — 5 zł.
Tow. Franciszka Graffowa — Warszawa — 50 gr.

Na setkach zgromadzeń robotnicy i pracownicy Łodzi stwierdzają codziennie swoją wolę stanowczą powstrzymania fali faszystowskiej, ujawnienia oblicza prawdziwego Świata Pracy tego największego miasta fabrycznego Polski.

W dn. 27 września Świat Pracy Łodzi odda swoje głosy na

LISTY N. 2,

na listy PPS. i Klasowych Związków Zawodowych, skupiające wokół siebie — wbrew nieprzytomnej demagogji „polsko" - hitlerowskiej — wszystkie świadome siły proletarjatu polskiego i polskich mas pracowniczych.

Idą z nami ręka w rękę robotnicy niemieccy. I oni powtarzają— razem z nami — hasło naczelne tych wyborów:

POLSKA NIE BĘDZIE DRUGIEM WYDANIEM „HITLERJI"! — ŁÓDŹ BĘDZIE CZERWONA!

Nowy zeszyt „Prasy"

Wyszedł z druku nowy (8—9) zeszyt „Prasy", miesięcznika, poświęconego sprawom prasowym i wydawniczym, organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

Na wstępie znajdujemy omówienie memorjałów, złożonych czynnikom rządowym przez władze Związku Wydawców.

W artykule p. t. „Niebezpieczny dualizm" p. Wojciech Baranowski, b. redaktor naczelny Monitora Polskiego, kreśli szereg rozważań na temat wzajemnego stosunku dyrektora administracyjnego i redaktora naczelnego w przedsiębiorstwie wydawniczym.

P. Józef Stemler, dyrektor Polskiej Macierzy Szkolnej w artykule p. t. „Problem werbunku prenumeratorów" występuje z projektem związania akwizycji prenumeratorów i czytelników pisma z akcją nauczania analfabetów i wciągnięcia ich w krąg czytelników pism.

Ciekawe uwagi o dziejach powieści odcinkowej i pierwszym wydawcy, który ją wprowadził, zawiera artykuł p. t. „Dalszy ciąg nastąpi".

Zeszyt zawiera ponadto stałe działy informacyjne.

„Prasę" w cenie 1 zł. nabywać można w większych księgarniach i kioskach „Ruchu" oraz w administracji „Prasy" Warszawa, Zgoda 8 m. 4. Prenumerata roczna „Prasy" (z przesyłką pocztową) wynosi w kraju zł. 10, zagranicą zł. 12. Prenumeratę wpłacać można na poczcie na konto rozrachunkowe Nr. 751, Warszawa 1.

W kraju tysiąca jezior

Wywiad z tow. Yrjô Räisänen, posłem do sejmu finlandzkiego

Zamieszczamy na tem miejscu drugą część naszego wywiadu z tow. Raisanenem, jednym z przywódców Socjalnej Demokracji Finlandji. *Red.*

Przechodzimy do kwestji komunizmu w Finlandji. Nasz rozmówca wyjaśnia, iż Partja Komunistyczna Finlandji była tolerowana do roku 1920, od tego zaś czasu nie istnieje. W pierwszych sejmach komuniści mieli około 20 posłów, od roku zaś 1930 ani jeden komunista nie został wybrany do sejmu. Ci robotnicy, którzy dawniej sympatyzowali z komunizmem, obecnie oddają głosy na socjalistów. Komunizm wśród finlandzkich robotników — zdaniem naszego rozmówcy — wynikał nie tyle z przekonania, ile z temperamentu. Ruch komunistyczny jest dzisiaj w Finlandji bez znaczenia. Wyrządził on duże szkody związkom zawodowym, które były opanowane przez komunistów, tak że w roku 1930 wyrokiem sądowym związki zawodowe zostały rozwiązane. Liczyły one wówczas około 90.000 członków, opłacających składki.

Obecnie utworzyły się związki zawodowe bezpartyjne, które powoli rosną w siłę i już obecnie liczą około 40.000 członków. Związki te są jednak w stałym kontakcie z finlandzką socjalną - demokracją.

— A jak przeżywa Finlandja kryzys? — zapytujemy naszego rozmówcę.

— Kryzys w Finlandji jeszcze nie skończył się, ale ściśle związane z kryzysem bezrobocie należy w Finlandji do historji. Podczas największego nasilenia kryzysu Finlandja liczyła 90.000 bezrobotnych. Teraz jest w Finlandji około 400 ludzi bez pracy. Są to przeważnie wykolejeńcy, którzy przy odrobinie dobrej woli z ich strony mogliby znaleźć zatrudnienie.

Myślę sobie, że jednak Finlandja bez zmiany konstytucji i ordynacji wyborczej pozbyła się klęski bezrobocia.

— Nad czem tak zastanawiacie się? — zapytuje mnie skoiel towarzysz finlandzki.

— Zastanawiam się — odpowiadam — nad tem, w czem wyraża się u Was kryzys, skoro uporaliście się z bezrobociem?

— Otóż na tem polega, że płace są niskie, ale robotnicy teraz powoli wywalczają sobie lepsze zarobki. To samo zresztą dzieje się w sąsiednich krajach skandynawskich, gdzie również bezrobocie należy dziś do przeszłości.

— Co stanowi wytwórczość Finlandji? — zapytujemy.

— Finlandja jest pięknym i malowniczym krajem, ale skąpo przez naturę obdarzonym. Nasze główne bogactwa stanowią lasy i to znajduje wyraz w naszym przemyśle i naszym wywozie. 80 proc. naszego wywozu stanowi drzewo, celuloza i papier. Na pozostałe 20 proc. składają się produkty rolnicze i hodowlane, jak masło, jaja, bekony oraz wyroby drobnego przemysłu.

— Czy z Sowietami macie stosunki handlowe?

— Owszem, odbywa się prywatna wymiana towarów, ale umowy handlowej z ZSRR dotychczas nie mamy.

— Czy Finlandja ma zagadnienie mniejszości narodowej? — zapytuję tow. Raisanena?

— Owszem, mamy... uprzywilejowaną mniejszość narodową. Są to Szwedzi, których Finlandja liczy 300.000 (Redaktor konserwatywnego pisma szwedzkiego p. Grönwik, podał mi liczbę Szwedów w Finlandji na 450.000). Stanowią oni wielki kapitał oraz gros wyzwolonych zawodów, a także większość urzędników.

W poprzednim Rządzie mieli oni swoich dwuch przedstawicieli, obecnie zaś są oni w opozycji do Rządu.

— Więc na kim opiera się Rząd, skoro najliczniejsze grupy w parlamencie, a więc socjaliści, chłopi i Szwedzi są w opozycji?

— Na konserwatystach i liberałach, ściślej jednak mówiąc — na braku większości parlamentarnej. Także prezydent Finlandji Swinhufwud jest konserwatystą. Konserwatyści i liberali zdają sobie jednak sprawę, że wbrew większości parlamentarnej nie mogliby ani chwili kierować państwem i ta świadomość kieruje ich poczynaniami.

— Czy macie także szwedzkich socjalistów?

— Oczywiście. Jest pięciu socjalistów w naszym klubie parlamentarnym, który stanowi oddzielną frakcję, ale lojalnie z nami współpracują. Więcej Was zainteresuje, że mamy w naszym klubie poselskim także Polaka, tow. Świętorzeckiego.

Zapytujemy o bliższe szczegóły o tow. Świętorzeckim i dowiadujemy się, iż już dziad dzisiejszego posła do parlamentu finlandzkiego mieszkał w Finlandji, ojciec zaś tow. Świętorzeckiego był zawiadowcą dworca finlandzkiego w Petersburgu. Po rewolucji rodzina Świętorzeckich osiadła w Finlandji.

Na zakończenie naszej rozmowy tow. Räisanen prosi o pozdrowienie za pośrednictwem naszego pisma klasy robotniczej Polski od klasy robotniczej Finlandji.

R. B.

Odgłosy wypadków hiszpańskich

List otwarty do Pana Redaktora czasopisma „Prasa"

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Redagowane przez Pana pismo, poświęcone sprawom zawodowym wydawców dzienników i czasopism, unikało dotychczas starannie jednostronnego oświetlania faktów i wydarzeń, wychodząc ze słusznego założenia, że Związek zrzesza wydawców wszystkich pism, niezależnie od ich kierunku politycznego.

Wbrew temu dotychczasowemu objektywizmowi Redakcji, ostatni numer „Prasy" przynosi dwie notatki, w sposób nieprawdziwy lub conajmniej tendencyjny oświetlający wydarzenia hiszpańskie.

Nikt nie będzie domagał się od współpracowników redagowanego przez Pana pisma, aby mieli na sprawy hiszpańskie taki, a nie inny pogląd, trudno jednak pogodzić się z myślą, żeby przemycanie tych poglądów na łamach organu, nie spełniającego żadnej misji politycznej, miało być rzeczą właściwą. Nie trzeba też zapominać, że w Hiszpanji leje się krew, a nie atrament.

Daleki jestem od myśli polemizowania ze stanowiskiem, zajętem przez autora notatek. Dając wyraz przypuszczeniu, że zamieścił on je bez wiedzy Pana Radektora, nie wątpię, że zechce Pan wyciągnąć właściwe konsekwencje w stosunku do niesumiennego współpracownika „Prasy".

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku i poważania

DR. JULJAN MALINIAK
Członek Zarządu Głównego Pol. Zw. Wydawców Dzien. i Czasopism

Warszawa, 24 września 1936 r.

Brakuje tylko... logiki

Obóz „narodowy" w mieście Łodzi wpadł, jak pisaliśmy na cudowny pomysł. Wystosował, mianowicie, notę publiczną do wszystkich Żydów i Żydówek aż do trzeciego pokolenia wstecz:

„moi państwo, te łódzkie wybory samorządowe — to będzie poprostu plebiscyt na temat, czy macie korzystać w Polsce z praw politycznych; ponieważ chodzi o Was, więc sama przyzwoitość wymaga, byście zachowali neutralność i wstrzymali się od głosowania".

A Żydzi nie przyjęli—wyobraźcie sobie — tej propozycji. To dopiero łajdacy!...

***

Słyszałem, że pewien dowcipniś wystosował do mędrców z obozu „narodowego" pismo następującej treści:

„moi państwo, te łódzkie wybory samorządowe — to będzie poprostu plebiscyt na temat, czy macie kierować samorządem Łodzi; ponieważ chodzi o Was, więc sama przyzwoitość wymaga, byście zachowali neutralność i wstrzymali się od głosowania".

A „narodowcy" nie przyjęli — wyobraźcie sobie — tej propozycji. To dopiero łajdacy!...

***

Był taki dzień, kiedy w Sejmie poprzednim... przeprowadzano nową Konstytucję. Koło Żydowskie zachowało... neutralność. Jedni na lewo, drudzy na prawo, a my sobie tak po środeczku, chyłkiem — milczkiem do bufetu. Żydowscy mieszczańscy mężowie stanu wykazali wtedy, mówiąc nawiasem, bardzo mało ...poczucia racji stanu. Mniejsza o to. Ale prasa „narodowa" gromiła ich za ową niewczesną „neutralność" od ostatnich — że tak powiem — słów.

Więc jakże? w sprawie Konstytucji — to, Żydzi, proszę bardzo, głosujcie, ale, gdy mowa o magistracie miasta Łodzi, — to już nie, pod żadnym pozorem; nie uchodzi, nie uchodzi...

***

Karol Marks, przeczytawszy kiedyś „wyjaśnienie" swoich doktryn w książce młodego adepta, miał mu powiedzieć:

„Wszystko dobrze, drogi panie, brakuje tylko... logiki".

P. kanclerz Hitler,

powinien zakomunikować teraz za pośrednictwem ambasady niemieckiej w Warszawie przywódcom obozu „narodowego" w mieście Łodzi:

„Wszystko dobrze, panowie, brakuje tylko... logiki".

AR.

Pokwitowania

DO DYSPOZYCJI KOMISJI CENTRALNEJ ZW. ZAW. — NA WEZWANIE Z DNIA 14.VIII. r.b.

Komisja Centralna kwituje odbiór następujących sum:

Centr. Zw. Rob. Przem. Bud., Drzewn., Ceram. Oddział w Hajnówce zł. 10,19.
M. Kowalewski, Warszawa zł. 1.40
Wł. Ćwikliński, Wołomin zł. 4.50.
Zw. Piekarski, Międzyrzec zł. 10.75
Szymon Rosencwajg, Międzyrzec zł. 6.70, Słążowski, zebrane wśród rob. w Wilnie zł. 4.60.
Robotnicy fabryki „Sztancmet", Warszawa zł. 9.40.
Zw. Prac. Kom. i Inst. Użyt. Publ. Oddz. Rypin zł. 28.55.
Rada Zw. Zawod. w Częstochowie zł. 115.
Rada Związków Zawod. w Grodnie zł. 4.49.
Robotnicy fabryki tytuniowej Warszawa — Dzielna zł. 50.
Rada Związków Zawod. w Stanisławowie zł. 47.70.
Oddział Związku Robotn. Przem. Spoż. w Radzyminie zł. 11.70.
Robotnicy fabryki opakowań blaszanych Eilsteina zł. 20.
Zebrane wśród pracowników Centrali Z.Z.K. Warszawa zł. 85.25.
Związek Zawodowy Małorolnych w Strzyżowie 6.50
Oddziały Związku Zaw. Małorolnych za pośrednictwem Sekretarjatu w Hrubieszowie 10.—

NA WYBORY W ŁODZI

Związek Zawodowy Robotników Budowlanych w Lublinie 25.—
Jan Araszewski w Baranowiczach 2.—
Władysław Bogdanowicz w Słonimie 2.20
Zebrane od grupy „S" Wierzbnik Starachowice 16.—
Lewica lekarska 10.—
Pracownicy Sekretarjatu Centralnego Związku Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce 7.—

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy ze środy na czwartek

Dzień za dniem krwawych walk

Sztandar Republiki na ruinach Alkazaru

Agencja Fabra komunikuje: W środę, 23 b. m. 400 żołnierzy wojsk wiernych Rządowi ruszyło do ataku na niezburzoną jeszcze część Alkazaru pod Toledo i we wczesnych godzinach rannych obezwładniło powstańców, znajdujących się jeszcze w refektarzu i kuchniach.

Oddziały rządowe są panami Alkazaru. Premjer Caballero udał się do Toledo, gdzie złożył powinszowania wojskom rządowym. (PAT.).

Odparty atak powstańców

Według wiadomości, otrzymanych przez dzienniki madryckie, powstańcy w ciągu ostatnich dni usiłowali przerwać front wojsk rządowych pomiędzy Gascones i Navare Donda.

Celem ich było opanowanie miejscowości Lozola zaopatrującej w wodę do picia Madryt. Wojska rządowe odparły jednakże wszystkie ataki na tym odcinku. Powstańcy ponieśli znaczne straty, pozostawiając na polu bitwy 400 zabitych.

Według korespondenta dziennika „Politica" wojska rządowe posunęły się 3 klm. w kierunku Bustarviejo.

Akcja oddziałów rządowych

Hiszpańskie ministerjum wojny komunikuje, że wojska rządowe ponownie zaatakowały wysunięte posterunki powstańcze pod Oviedo. Ogień artyleryjski trwa. Pod m. Sietamo odparto ataki powstańców, zadając im ciężkie straty.

Na froncie południowym na odcinku Estramadura wojska rządowe zaatakowały pozycje powstańców pod Cuesta las Abezas i osiągnęły wszystkie cele wyznaczone przez dowództwo, zajmując m. in. m. Simet, gdzie otoczono i zdziesiątkowano 400 powstańców.

Na odcinku Talavera i Santa Olilala miały miejsce potyczki straży przednich.

Rząd hiszpański realizuje reformę rolną

Hiszpański instytut reformy agrarnej przeprowadza w przyśpieszonym tempie wywłaszczenie terenów opuszczonych przez właścicieli i obszarów należących do przedstawicieli skrajnej prawicy.

Ziemie te są oddawane związkom i syndykatom robotników rolnych, które zapewniają ich eksploatację. We wtorek dokonano wywłaszczenia 6 majątków w prowincji Madrytu i 52-ch w prowincji Guadalajara.

Wśród majątków tych znajdują się folwarki, które należały do biskupa Madrytu oraz majątki hr. Romanonesa. (PAT.).

(Ostatnie wiadomości na str. 1 i 2-ej)

Pod Toledo

Z Sevilli (źródło powstańcze) donoszą, że podczas bitwy pod Torrijos na drodze do Toledo po stronie wojsk rządowych padło 80 żołnierzy, w tej liczbie major Palamo.

Sensacyjny zwrot w Genewie

Delegacja abisyńska dopuszczona do obrad genewskich

W pracach komisji weryfikacyjnej, badającej pełnomocnictwa delegacji abisyńskiej zaszedł zasadniczy zwrot: Komisja ta uznała mianowicie pełnomocnictwa delegacji abisyńskiej za prawidłowe i upoważniające delegację abisyńską do udziału w pracach Zgromadzenia Ligi Narodów. W konsekwencji porzucono wszelkie projekty co do odesłania sprawy pełnomocnictw delegacji abisyńskiej do Trybunału haskiego.

Stanowisko komisji wywołało wielkie wrażenie wśród delegacyj na Zgromadzenie Ligi oraz w kołach prasowych. Wszyscy stawiają sobie pytanie, jak zachowają się obecnie Włochy. (PAT.).

Równocześnie jednak wyłoniła się sprawa dodatkowa: gdyby bowiem zwrócono się do Hagi w kwestji, o której była mowa, było rzeczą jasną, że Trybunał haski mógłby dać odpowiedź dopiero po paru tygodniach, to znaczy wówczas, gdy Zgromadzenie prawdopodobnie ukończyłoby już swe prace. Należałoby tedy zapytać się, jaka byłaby sytuacja delegacji abisyńskiej w okresie przejściowym. Tymczasem zgodnie z art. 5 par. 4 regulaminu wewnętrznego Zgromadzenia Ligi: „każdy przedstawiciel, którego dopuszczenie wywołuje opozycję, zasiada prowizorycznie na tych samych prawach, co inni przedstawiciele, chyba, że Zgromadzenie zadecyduje inaczej".

Komisja, decydując się uznać obecną sytuację w Abisynji oraz fakt, że rozwiązanie, wspomniane wyżej, obowiązuje tylko na czas obecnej sesji i w niczym nie przesądza sprawy na przyszłość.

GŁOSOWANIE.

Przedstawiciel Węgier postawił wniosek, aby głosowanie było imienne. Wniosek ten poparli delegaci Austrji i Albanji.

W konsekwencji przewodniczący zarządził głosowanie imienne. Dało ono następujący wynik: za raportem padły 43 głosy, powstrzymało się 6 delegacji (Bułgarja, Panama, Syjam, Szwajcarja, Venezuela i Portugalja, przeciw raportowi — 4 Austrja, Węgry, Albanja i Ekwador).

Przewodniczący oznajmił, że raport komisji weryfikacyjnej został przyjęty.

Argumenty komisji

Zgromadzenie Ligi Narodów, które zebrało się d. 23 o godz. 19, wysłuchało drugiego raportu, przedstawionego przez komisję weryfikacyjną, która stwierdza, ze szczególną jej uwagę zwróciła kwestja pełnomocnictw delegacji abisyńskiej.

Od czasu wystawienia tych pełnomocnictw sytuacja Abisynji uległa pod wieloma względami poważnym zmianom.

Szef państwa znajduje się zagranicą, Rząd nie przebywa już w stolicy. Według niektórych dokumentów, przedstawionych komisji, inna władza rządowa utworzyć się miała w innej części kraju. Jest rzeczą szczególnie trudną wydać sąd o zasięgu tej władzy, jak również o znaczeniu węzłów, istniejących pomiędzy tą władzą a szefem państwa. Żaden z członków komisji nie opowiedział się za rozstrzygnięciem negatywnym i nie zaproponował, aby uznano, że pełnomocnictwa są nieprawidłowe. Nie mniej jednak wszyscy członkowie komisji żywili w duchu wątpliwość co do prawidłowości pełnomocnictw. To też komisja sądziła, że będzie rzeczą właściwą zaproponować zwrócenie się do Trybunału haskiego.

Na kresach

Zamach rewolwerowy na tow. Machaja w Baranowiczach

(Tel. własny)

We wtorek o godz. 10-ej wieczorem w Baranowiczach dokonano zamachu rewolwerowego na tow. Józefa Machaja. Jakiś osobnik strzelił do tow. Machaja z pistoletu (kaliber 7 — 65), trafiając, na szczęście, tylko w rękaw. Policja miejscowa prowadzi w tej tajemniczej sprawie dochodzenie. Dotychczas nie ustalono kto usiłował dokonać zbrodniczego zamachu.

Sytuacja strajkowa we Francji

Sytuacja strajkowa we Francji nie uległa większej zmianie. Próby zażegnania konfliktu w przemyśle włókienniczym w Wogezach, które podjął minister sprawiedliwości Rucart, trwające przez cały wtorek aż do godz. 7 min. 30 rano we środę, doprowadziły do ostatecznego załatwienia konfliktu tylko w trzech mniejszych fabrykach w Gererdmar, natomiast sprawa płac w całym przemyśle włókienniczym Wogezów nie została doprowadzona do ostatecznego wyniku.

Nastąpiło pewne odprężenie w sytuacji, jednakże istnieje obawa, że pertraktacje mogą się przeciągnąć jeszcze przez cały tydzień. Załagodzony został konflikt w przemyśle włókienniczym w okręgu Lille, gdzie groziło unieruchomienie fabryk spowodu konfliktu między pracodawcami a grupą mechaników. •Natomiast w Paryżu wybuchł nowy konflikt w 18 fabrykach czekolady, który grozi objęciem całego przemysłu cukierniczego i czekoladowego. Pozatem trwa strajk okupacyjny w przemyśle metalurgicznym w Tunisie. (PAT.).

Pokłosie walk w Palestynie

Od początku rozruchów w Palestynie aresztowano 2643 Arabów i 346 żydów.

Ogólna liczba ofiar przewyższa 700. Przeszło 30 żołnierzy brytyjskich i policjantów utraciło życie w walce z Arabami.

„Wolne" miasto

Gdański Sąd Najwyższy ogłosił orzeczenie oddalające skargę zarządu Socjalistycznego Związku Robotniczego, rozwiązanego, jak wiadomo, przez prezydenta policji gdańskiej. Sąd Najwyższy powołał się przy tym na wydany przez senat dekret z dn. 16 lipca r. b., który postanawia, że wszelkie zarządzenia policji gdańskiej o charakterze politycznym są ostateczne i nieodwołalne.

Równocześnie ogłoszone zostało przez tenże sąd orzeczenie w sprawie skargi posła komunistycznego Plenikowskiego, dotyczącej rozwiązania Partji Komunistycznej przez prezydenta policji gdańskiej. Skarga ta została również oddaloną. (PAT).

Straszna katastrofa kolejowa

Katastrofa kolejowa w pobliżu Lourdes (Francja) wydarzyła się na stacji Ossun w odległości 4 klm. od Lourdes. Pociąg pasażerski, który opuścił Lourdes o godz. 13 min. 45 wpadł na express podążający z Bordeaux.

Dotychczas wydobyto zwłoki 14 ofiar katastrofy, 20 rannych przewieziono do szpitala w Lourdes. (PAT.)

⁂

Liczba ofiar katastrofy kolejowej na linji Lourdes — Tarbes wynosi 17 zabitych i 30 rannych, w tem kilkunastu bardzo ciężko. Jedna z osób ciężko rannych znajduje się w agonji. Zwłoki niektórych zabitych są zmasakrowane, że dotychczas nie można było ustalić ich tożsamości. Najwięcej ucierpiały dwa ostatnie wagony pociągu osobowego, które zostały całkowicie zdruzgotane. W związku z katastrofą aresztowano maszynistę wozu motorowego pociągu pośpiesznego, który mimo zauważonego już w Lourdes uszkodzenia wagonu motorowego wyjechał w dalszą drogę. (ATE.).

Avenol o swej podróży do Rzymu

Sekretarz generalny Ligi Narodów Avenol zakomunikował Zgromadzeniu Ligi w formie noty wyciąg z protokółu tajnego posiedzenia Rady Ligi, odbytego w dn. 18 bm., na którym przedstawił sprawozdanie ze swej podróży do Rzymu. Sekretarz Ligi Narodów stwierdził, że wyjechał do Rzymu służbowo, celem omówienia kilku zagadnień z Rządem włoskim.

Sprawa współpracy Włoch z Ligą Narodów była w rozmowach rzymskich poruszana. Rząd włoski życzy sobie podjąć z Ligą Narodów współpracę. Przeszkodę stanowiłaby obecność delegacji abisyńskiej na Zgromadzeniu Ligi Narodów. Avenol oświadczył wówczas wyraźnie, że absolutnie nie może być mowy o sprawie statutu Abisynji, czy też stanu prawnego istniejącego obecnie. Ustalono, że Rząd włoski nie ma zamiaru wysuwania tego zagadnienia i pragnie uzależnić swą współpracę od faktycznej nieobecności delegacji abisyńskiej.

Sekretarz gen. Ligi zaakcentował wobec Rządu włoskiego, że podjął podróż służbowo, lecz, że podróż jego ma charakter informacyjny. (PAT.).

Projekt włoskiej ofensywy na Gore

Według doniesień prasy niemieckiej z Gore (Abisynja), zebrało się tam 25.000 wojowników abisyńskich pod kierownictwem rasów Desta i Imru celem zademonstrowania swej wierności dla Negusa.

Wicekról Abisynji marszałek Graziani ma wkrótce przedsięwziąć wielką kampanję, mającą na celu podporządkowanie swej władzy terenów, które się znajdują jeszcze pod panowaniem Abisyńczyków.

Pierwszym celem ma być prowincja Gore, położona na zachód od Addis - Abeby. (PAT.).

Przeciw komunistom

Rada naczelna Belgijskiej Partji Socjalistycznej wypowiedziała się znaczną większością przeciwko utworzeniu „Frontu Ludowego" z komunistami. (PAT.).

Anglja wzmocni swą pozycję na morzu Śródziemnem

W angielskich kołach politycznych czynione są domysły, co skłoniło pierwszego lorda admiralicji sir Samuela Hoare'a do ogłoszenia, bezzwłocznie po powrocie ze Śródziemnomorskiej podróży inspekcyjnej, oświadczenia o konieczności wzmożenia bezpieczeństwa dróg komunikacyjnych imperjum brytyjskiego poprzez morze Śródziemne.

W kołach poinformowanych twierdzą, że sir Samuel Hoare był tak przejęty rezultatami swej inspekcji, że uważał za konieczne podjęcie bezzwłocznej akcji wzmożenia brytyjskich baz morskich na morzu Śródziemnym.

Stojąc w obliczu skomplikowanej sytuacji, gdy na wschodnim końcu morza Śródziemnego trwają zaburzenia w Palestynie, a na zachodnim — wojna domowa w Hiszpanji, mając po środku Włochy, maczające — zdaniem miarodajnych kół angielskich — swoje palce i w zaburzeniach palestyńskich i w hiszpańskiej wojnie domowej, — Wielka Brytanja odczuwa potrzebę wzmocnienia swej sytuacji na morzu Śródziemnem. Baza morska i lotnicza ma być zbudowana na Cyprze. (PAT.).

Wiadomości Sportowe

Sensacje dnia

KRYZYS W ZARZĄDZIE P. Z. B. POGŁĘBIA SIĘ

Kryzys w Zarządzie Polskiego Zw. Bokserskiego pogłębia się. Do tej chwili z nowoobranego zarządu ustąpili wskutek nieporozumień wewnętrznych pp. Łukaszewski, inż. Bickman, Cynka, dr. Schultz i Nowiczl. Spodziewane jest podobno również ustąpienie p. Budzyńskiego.

Prawdopodobnie sytuacja wyjaśni się na najbliższym posiedzeniu zarządu.

POLSKIE RADJO SZUKA REPORTERÓW SPORTOWYCH

Najlepszą formą propagandy sportu przez Radjo jest dobra transmisja Zdając sobie z tego sprawę Polskie Radjo organizuje w początku października tydzień pod hasłem „Szukamy reportera sportowego".

W ramach tygodnia od dn. 5 do 10 października referaty sportowe wszystkich rozgłośni P. R. (Lwów. Kraków, Katowice, Wilno, Łódź, Poznań, Toruń, Warszawa) będą przyjmować zgłoszenia sportowców, pragnących wypróbować swe zdolności przed mikrofonem.

Lista zgłoszeń zostanie definitywnie zamknięta dn. 10 października a po tej dacie we wszystkich 8-miu Rozgłośniach Polskiego Radja rozpoczną się próby.

Próby te pozwolą wyeliminować najlepszych sprawozdawców radjowych w różnych gałęziach sportu, którym Polskie Radjo powierzać będzie organizowanie transmisji w całej Polsce w zależności od ich fachowści.

Sporty wodne

KEPPEL POKONANY WE FRANCJI

Polski wioślarz Keppel startował ostatnio na międzynarodowych regatach wioślarskich w Lagny (pod Paryżem) na Marnie. Trasa wynosiła 3700 mtr. pod prąd,, przyczem zawodników wypuszczano ze startu, na czas w odstępach 10-sekundowych. Keppel zajął tutaj 5-te miejsce w czasie 15:51. Zwycięstwo odniósł Saurin (Francja) 15.05 przed Zavrelem (Czechosłowacja) 15:33 i Maniere (Francja) 15:34.

WPŁAW Z SOPOT DO GDYNI I Z POWROTEM

Znany pływak gdański Fritz Werner przebył wpław trasę Sopoty — Gdynia — Sopoty bez odpoczynku. Drogę tę gdańszczanin przebył w czasie 14 i pół godzin.

Hokej

NIE MA REMISÓW W MISTRZOSTWACH HOKEJOWYCH POLSKI.

Mecz o mistrzostwo Polski w hokeju na trawie pomiędzy WKS a Zuchowatymi, który zakończył się remisowo, zostanie przez komisję sportową Polskiego Zw. Hokeja na trawie unieważniony, gdyż regulamin nakazuje rozegranie spotkania aż do rozstrzygnięcia.

Boks

TYLKO DWA KLUBY ZGŁOSIŁY SIĘ DO MISTRZOSTW BOKSERSKICH ŁODZI.

Do mistrzostw bokserskich okr. łódzkiego zgłosiły się w r. b. zaledwie dwa kluby: IKP (zeszłoroczny mistrz) i Hakoah. Świadczy to o upadku sportu pięściarskiego na terenie Łodzi.

Tenis

LANGUT NAJLEPSZYM TENISISTĄ ŁODZI.

W turnieju tenisowym o tytuł najlepszego tenisisty łódzkiego decydująca rozgrywka pomiędzy Schröderem a Langutem zakończyła się zwycięstwem Languta w stosunku 6:2, 7:5, 6:2.

Różne wiadomości

KTO CHCE UPRAWIAĆ GIMNASTYKE?

I. Okręgowy Ośrodek W. F. w Warszawie komunikuje, że rozpoczął już komplety gimnastyczne pań i panów.

Gimnastyka pań odbywa się w poniedziałki, środy i piątki od godz. 11 — 12 w poł. i popołudniu od godz. 18 do 21 po jednej godzinie, przy czym dwie pierwsze godziny z akompaniamentem muzyki dla pań mało zaawansowanych, trzecia natomiast dla zaawansowanych.

Gimnastyka panów odbywa się we wtorki i czwartki od godz. 19 — 21 w dwóch grupach dla niezaawansowanych i zaawansowanych.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela kancelarja I Okręgowego Ośrodka W. F. ul. Łazienkowska 3, tel. 8-92-68 w godz. 8 — 13 i od 17 — 20 codziennie oprócz niedziel i świąt.

BEZPŁATNY WSTĘP DLA MŁODZIEŻY NA MECZE ŁÓDŹ — WARSZAWA.

Na mecze Łódź — Warszawa w szczypiorniaku i hazenie, Łódź postanowiła wpuścić bezpłatnie młodzież ze szkół powszechnych.

Lotnictwo

CHINKA ZDOBYŁA MISTRZOSTWO TENISOWE ANGLJI JUNIORÓW.

W Wimbledonie odbył się turniej tenisowy o mistrzostwo Anglji juniorów. Pierwsze miejsce zajęła niespodziewanie 15-letnia Chinka Gem Hoabing, bijąc w finale Angielkę Rosemary Thomas 1:6, 6:2, 6:3.

Konferencja robotników tartacznych okręgu podkarpackiego

W niedzielę, 20 b. m. odbyła się w Wielopolu ad Zagóry konferencja delegatów rob. tartacznych zachodniego okręgu podkarpackiego, drzewnych w Zw. rob. budowlanych i drzewnych. Na konferencji, która obradowała w pięknym lokalu oddziału w Wielopolu, zjawili się delegaci z Jasła, Krosna, Sanoka, Darszyna, Leska, Dukawicy, Uherzec, Olszanicy, Ustrzyk, Wójtówki, Wielopola, Górnej i Kalnicy.

Konferencję zagaili przewodniczący oddziału miejscowego w Wielopolu tow. Jaremowicz i sekretarz okręgowy Związku tow. Nizyk z Krosna. W skład prezydjum wybrani zostali tow. tow.: Raczkowski (Sanok), Sopliwiec (Jasło) i Preisner (Ustrzyki), sekretarzował tow. Zazulicz (Sanok).

Delegaci wszystkich reprezentowanych placówek złożyli sprawozdania ze stanu organizacji. Sprawozdania te wykazały znaczny wzrost organizacji i równolegle ze wzrostem organizacji poprawę warunków pracy. Wszędzie wywalczono przestrzeganie 8-godzinnego dnia pracy, urlopów i t. d., w wielu miejscowościach zawarto umowy zbiorowe i uzyskano podwyżkę płac.

O sytuacji politycznej i koniecznośći współdziałania organizacji zawodowej z PPS. referował tow. Dr. Grosfeld z Przemyśla.

Sekretarz okr. tow. Kiryk przedstawił konieczność podjęcia akcji o zawarcie okręgowej umowy zbiorowej i omówił wytyczne tej umowy.

W wyniku obrad konferencja uchwaliła jednomyślnie:

podjąć akcję o zawarcie u wstępu sezonu zimowego okręgowej umowy zbiorowej,

wezwać ogół robotników tartacznych do przystąpienia do P. P. S. i stworzenia w siedzibach oddziałów placówek socjalistycznych.

zalecić zarządom oddziałów kolportowanie prasy socjalistycznej oraz wydawnictwa PPS. i TUR.

Konferencja wysłała telegram powitalny na zjazd TUR. w Radomiu.

Konferencję zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

Wykopaliska przedhistoryczne koło Zgierza

W osadzie Biała, pow. brzezińskiego, koło Zgierza, podczas kopania żwiru natrafiono na wykopaliska przedhistoryczne. Prace wykopaliskowe doprowadziły do odkrycia 22 grobowców, utrzymanych częściowo w całości, częściowo zniszczonych. W grobowcach znaleziono różne przedmioty, pochodzące z okresu 400 lat przed Chrystusem, jak: naczynia, narzuty, szpulki i t. p. Najciekawszym zabytkiem jest urna, wykonana w prowincjach rzymskich nad Renem. Dalsze badania trwają.

Radjo warszawskie

PIĄTEK, 25.IX.

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program na dzisiaj. 7.35 „Parę informacji". — 7.40 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Pogadanka. 12.13 Dziennik południowy. 12.23 Płyty. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Rozmowa z chorymi. 16.00 Utwory Liszta. 16.45 „Mikaszewicze — nieznane Polesie". 17.00 Koncert Wileńskiej Orkiestry Kameralnej. 17.50 Poradnik sportowy.— 18.00 Przegląd wydawnictw. 18.10 Pogadanka aktualna. 18.15 Koncert reklamowy. 18.45 Pogadanka. 18.50 Rozmowa ze słuchaczami. 19.00 Muzyka taneczna. 20.00 Arje i pieśni odśpiewa Zofja Leszczyńska. 20.30 „Lekcja geografji" — Bolesława Prusa. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 — Koncert wieczorny w wyk. Ork. Symfonicznej 22.00 Wiadomości sportowe. 22.15 Muzyka operetkowa (płyty). 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

Kronika inowrocławska

ZGROMADZENIE ZW. ZAW. ROB. ROLNYCH R. P.

W niedzielę dn. 20 b. m. odbyło się zgromadzenie Związku Zawodowego Robotników Rolnych R. P. Olbrzymi plac „Targowisko" zaległo zgórą pięć tysięcy robotników. Na zgromadzenie przybyła grupka młodych „narodowców" lecz godna ta paczka nie śmiała nawet słowem się odezwać.

Przemówienie wygłoszone przez tow. Kiełbasiewicza i innych towarzyszy zostały wysłuchane w spokoju i nagromadzone licznemi oklaskami. Imponujące zgromadzenie zakończyło się wzniesieniem okrzyków na cześć P. P. S.

DOOKOŁA KUJAWSKIEJ WYSTAWY SZTUKI FOTOGRAFICZNEJ

Już ustalono termin wystawy. Odbędzie się ona od 15 — 29 listopada b. r. Uchwalono ponadto na posiedzeniu Komitetu organizacyjnego regulamin, który obwiązuje wszystkich uczestników wystawy,:

Udział w wystawie brać mogą wszyscy fotoamatorzy z Kujaw i Pałuk.

Uczestników dzieli się na grupy seniorów i juniorów.

Każdy uczestnik nadesłać może dowolną ilość powiększeń, przyczem sposób technicznego wykonania i użytego materjału jest dowolny w formacie nie mniejszym jak 13x18.

Zdjęcia należy naklejać na kartonach i zaopatrzyć w tytuł obrazu i godło autora. Nadto należy podać grupę, w której zamierza się uczestniczyć.

Każdy uczestnik winien do nadesłanych powiększeń dołączyć zalakowaną kopertę zawierającą godło umieszczone na obrazkach wraz z dokładnym adresem.

Termin nadsyłania prac upływa z dniem 30 października b. r. Prace należy nadesłać na ręce Sekretarjatu: Antoni Kowalski, Inowrocław, Król. Jadwigi 11, tel. nr. 546.

Opłata za udział w konkursie wynosi 50 gr. od każdego nadesłanego zdjęcia.

Obrazy uznane przez komisję sędziowską za najlepsze będą nagrodzone. Nagrody wręczane będą w dniu zamknięcia wystawy — to jest w niedzielę dnia 29 listopada b. r.

Wiadomości z całej Polski

ZBRODNIA POD MIŃSKIEM MAZOWIECKIM.

Mieszkańcy wsi Zakole pod Mińskiem Mazowieckim znaleźli zamordowaną 28-letnią Stanisławę Zakrzewską, która miała głowę odrąbaną siekierą. Dochodzenie stwierdziło, że potwornej zbrodni dokonał mąż Zakrzewskiej, 25-letni Stanisław. Po zbrodni Zakrzewski zbiegł i policja wszczęła za nim poszukiwania. Tła zbrodni narazie nie wyjaśniono.

ŚMIERĆ POD POCIĄGIEM.

Na przejeździe kolejowym w Golędzinowie pod Warszawą został przejechany przez pociąg 29-letni Teodor Gryniewicz, który poniósł śmierć na miejscu.

WYKOPALISKA W RZESZOWIE.

W torfowiskach w Swilczy koło Rzeszowa wykopano skarb bronzowy, składający się z 5 toporków z wczesnej epoki bronzowej oraz jednego z późniejszej epoki bronzowej. Przy przekopie koryta rzeki Mikoski wykopano pieczęć, rytą w miedzi, owalnego kształtu, doskonale zachowaną oraz topór ostrzem zwrócony w prawo, w otoku napis: „Silium: Civitatis Rzeszoviamonium N. N. 1632".

ARESZTOWANIE KASJERA MAGISTRATU.

Pod zarzutem sprzeniewierzenia 700 zł. aresztowany został kasjer zarządu miejskiego w Kutach Antoni Chrzanowski.

DRAMAT MIŁOSNY W KULIKOWIE.

Na drodze w Kulikowie pod Lwowem rozegrała się w taksówce tajemnicza tragedja miłosna, której bohaterami są: 19-letnia Marja Mickówna, zam. przy ul. Bogusławskiego nr. 6 oraz urzędnik magistratu z Gródka Jagiellońskiego, 31-letni Roman Antoni Müller.

Sprawa przedstawia się następująco: W godzinach południowych zawiadomił policję lwowską plut. Wiktor Müller, że jego narzeczona Mickówna wyjechała z bratem jego w kierunku Kulikowa, zapowiadając, że... popełni samobójstwo, wobec czego polecono telefonicznie posterunkowi policyjnemu w Kulikowie zatrzymać taksówkę. Posterunkowi zatrzymali samochód i wezwali przybyłych do udania się na posterunek. Müller i Mickówna wysiedli z taksówki i słaniając się, doszli na posterunek. W kilku minut po przybyciu oboje zmarli wśród objawów otrucia. W torebce denatki znaleziono list do rodziców oraz resztki trucizny.

Tłem desperackiego kroku była nieszczęśliwa miłość.

Tabela loterji

14-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 36-ej Loterji Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł.: 54644 80153 107808 143937

5.000 zł.: 11064 76525 84263 128704 129845

2.000 zł.: 1783 17948 29240 37029 37924 55016 67119 68426 73793 80374 87140 102761 122255 150679 160879 183644 185946 191932

1.000 zł.: 3192 4059 6707 10444 10563 14051 26987 30318 30407 35740 37751 38940 42291 48843 53043 64229 64282 66991 67355 68597 71193 72545 73374 78423 90612 101852 [illegible] 122957 124512 129158 134081 136865 139330 144009 148155 164693 166254 174760 81852 1855952 136083 187553

Wygrane po 200 zł.

16 27 62 551 606 18 788 94 916 19 1232 40 328 431 73 679 779 819 2039 209 411 38 70 652 800 13 24 61 3206 7 33 383 96 488 965 66 93 4103 252 308 73 903 95 5159 476 527 30 98 763 94 6063 296 99 442 551 42 760 896 7034 55 145 248 58 652 712 94 803 919 8043 111 225 549 612 16 40 788 904 92 93 9163 87 200 320 93 497 557 63 648 77 95 759 953 10008 115 265 81 965 525 647 49 713 11344 474 79 643 66 90 12061 225 321 523 765 81 988 13042 142 74 259 89 327 39 440 94 646 883 984 14019 50 65 127 225 49 486 551 54 99 38 658 869 912 72 1514 16 207 10 45 347 681 732 43 68 86 979 90 16029 88 99 222 376 751 930 17058 65 169 87 472 86 661 77 742 64 815 942 18025 29 37 83 123 58 265 399 514 847 15083 201 385 562 76 803 28 948 20256 447 586 649 59 906 21087 151 84 223 353 82 677 996 22025 294 286 23153 2761 24143 319 99 725 855 977 25319 88 489 612 50 88 725 950 26042 142 320 566 751 878 910 27466 845 62 28102 32 59 202 603 796 886 953 29094 447 67 510 722 38 86 886 981 30209 520 696 870 31003 18 110 77 472 672 823 32284 397 932 33029 93 11326 357 63 71 433 535 65 716 32 61 87 99 892 929 77 94 34045 134 274 392 521 626 64 95 715 942 3528 939 59 70 499 536 791 36039 64 97 107 211 526 36 600 719 76 800 3364 901 37152 70 302 3 507 679 907 38186 236 75 432 950 75 39050 79 15 16 484 612 736 48 934

40021 149 67 309 19 423 40 60 626 951 60 41152 67 90 305 21 402 55 585 92 610 842 88 958 42094 282 420 560 834 969 43100 237 99 321 503 41 44 91 736 830 91 94 44352 548 739 948 95 45282 357 408 20 29 538 636 70 739 75 943 54 46063 164 313 39 483 94 754 877 90 323 92 47050 51 128 79 225 619 96 819 985 48277 539 882 89

49141 538 46 644 790 98 50193 690 813 43 982 51109 89 272 386 96 604 65 749 52134 324 645 770 87 982 53187 435 83 521 48 57 645 772 923 54245 373 587 710 44 810 55032 39 77 157 277 329 51 53 57 457 548 611 97 741 56013 358 401 66 714 40 41 47 57125 232 55 338 39 465 76 526 42 725 818 58716 59097 287 358 621 722 854 961 60046 63 117 230 350 502 629 727 827 79 943 61179 421 53 525 618 765 853 67 62024 52 155 356 583 618 60 80 730 982 63017 189 91 331 419 695 886 914 64239 73 335 98 491 593 621 845 58 65075 82 204 45 47 83 336 87 440 759 822 66302 512 70 769 67247 399 420 569 710 78 803 19 22 36 58 68178

98 270 72 316 74 569 632 739 43 995 69014 42 114 74 256 527 834 909 87 70084 247 65 517 753 823 998 71144 91 210 641 50 817 31 923 72139 41 252 81 91 329 465 573 76 669 883 905 73168 384 93 634 706 942 85 74030 67 71 165 364 428 531 829 75342 478 82 500 1 787 99 848 77 76003 26 98 223 373 76 591 728 30 77 77198 299 352 57 454 620 24 70 87 753 876 905 7 78103 68 355 430 504 925 79093 90 307 415 47 94 577 840 918 79

80005 3313 406 66 75 825 908 81274 331 57 60 444 47 50 90 503 600 4 19 68 879 82226 55 60 634 495 505 648 62 83 725 91 907 88 83128 77 91 200 200 61 62 426 715 20 84147 277 378 528 954 85298 368 481 681 808 68 78 932 86231 66 77 482 522 27 89 609 822 97 903 87170 373 428 560 88 643 789 890 88320 424 89074 144 274 90 328 407 60 826 90463 797 815 25 58 91114 513 636 83 780 878 82 90 974 92125 57 381 535 791 813 23 901 93045 141 350 60 428 38 93 597 538 88 762 968 94029 57 133 95 289 345 85 521 678 706 960 95027 189 247 362 512 671 873 961 67 96002 44 229 701 3 873 902 22 97083 263 381 416 574 724 83 815 903 6 9 14 47 63 74 98043 65 67 70 101 279 94 599 99226 33 305 9 404 38 534 80 648 52 979 100157 203 34 47 327 423 632 63 942 55 101016 104 208 93 328 51 52 510 619 920 85 102227 332 451 531 40 625 60 103110 90 414 555 695 746 72 104006 304 10 502 805 7 971 105186 87 186 212 460 524 87 715 917 106003 339 88 406 86 823 933 107028 62 169 211 320 24 645 924 108052 76 401 48 536 617 889 109203 12 65 349 505 652 733 88 813 47 921 110174 497 784 822 111362 79 443 71 523 926 69 84 112020 119 377 549 706 92 113229 30 62 496 554 639 873 917 89 114110 93 250 465 542 90 820 91 115265 468 116122 275 460 615 752 818 914 93 96 117063 69 163 231 437 567 613 29 56 753 92 982118202 405 7 754 822 119145 578 600 818 901 21.

120123 43 62 242 308 70 92 420 75 517 99 611 78 817 53 923 121129 306 13 422 685 891 920 122075 291 378 427 571 79 909 78 123182 209 44 87 545 74 663 718 806 124001 238 377 80 695 838 961 125184 212 44 354 65 75 505 699 776 989 95 126095 370 568 632 67 712 816 934 78 98 127001 135 255 64 79 352 425 605 19 49 66 128033 142 92 256 84 377 79 483 534 38 625 49 97 732 807 25 987 91 129041 156 269 71 304 449 661 961 [illegible] 130020 134 203 453 78 789 947 131231 33 98 327 99 403 620 55 739 132031 60 200 27 70 94 410 66 508 627 733 70 806 32 44 133175 82 356 587 775 79 878 86 134158 95 671 757 895 932 135209 81 317 411 754 92 812 26 64 931 136033 44 171 237 446 98 631 703 96 848 137000 38 69 185 289 324 420 26 48 138058 105 504 609 719 929 139080 143 266 334 39 72 487 570 140007 108 416 597 642 45 749 60 877 96 141073 319 33 444 550 76 85 668 810 22 142046 91 143 223 37 339 79 90 439 628 143256 327 489 93 562 784 942 87 144191 373 700 522 99 145040 118 69 261 303 17 453 63 506 93 618 796 859 991 146024 88 [illegible] 274 586 663 72 713 18 985 147055 [illegible] 79 82 532 81 611 87 778 86 956 [illegible] 81 148012 31 156 94 224 359 452 566 691 956 149085 150 311 51 545 62 771 96 867 965 78 150287 469 550 78 645 71 706 49 908 150178 89 549 764 864 949 80.

152032 392 483 578 860 933 153165 342 50 63 654 154193 422 65 521 89 668 770 832 63 155331 718 31 832 156118 47 352 570 688 92 802 40 917 20 24 88 157015 410 22 574 814 94 991 158119 321 23 430 68 93 519 38 707 35 816 935 159118 56 204 311 79 633 891. 160037 70 96 16 309 447 538 655 813 33 48 910 60 161031 134 99 244 48 61 341 75 402 590 718 827 915 162163 334 36 73 812 37 163156 93 204 493 515 681 742 872 981 1640[illegible] 95 226 336 441 628 29 37 812 16503 90 397 403 55 61 602 4 732 957 166148 384 465 70 566 77 822 36 935 167001 154 212 62 476 94 5 59 632 94 764 168124 27 76 307 78 430 606 723 35 979 84 169025 71 126 53 218 62 349 972

17001 88 176 96 388 439 535 870 917 171015 237 53 542 603 18 49 755 899 974 172001 487 533 52 627 60 718 29 825 173165 279 407 24 88 539 66 714 42 47 814 30 906 92 174055 58 127 82 96 328 565 611 66 804 73 999 175014 173 226 99 527 722 25 95 867 83 900 47 176041 62 183 200 67 524 177160 517 703 853 952 178005 11 243 324 503 622 36 74 923 31 72 91 179035 59 238 499 551 52 650 731 852

180077 314 602 80 720 993 181013 70 275 314 89 677 780 803 182115 19 272 364 93 409 648 772 916 183011 93 515 28 46 63 657 701 38 39 858 908 907 73 184055 127 416 95 578 734 821 55 185004 767 186020 99 140 646 95 741 52 187 142 351 432 522 698 826 34 970 188080 245 323 511 30 663 749 937 189116 45 201 70 393 499 711 48 190074 220 370 505 17 52 [illegible] 653 778 823 79 956 191003 72 186 256 663 721 45 48 914 192057 72 135 81 329 84 633 59 835 97 978 193073 267 355 580 633 78 714 89 834 919 70 194060 87 166 [illegible] 291 334 94 526 646 861

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

110 319 408 1016 508 824 940 2032 362 404 592 98 893 996 3570 86 716 55 4196 290 681 90 5071 404 706 833 6123 7106 473 500 29 80 951 8055 330 409 717 890 9058 896 942 11024 38 518 80 81 12074 302 65 577 711 950 13231 57 90 609 863 65 924 32 [illegible] 44 14585 98 625 89 91 917 15011 13 150 75 375 516 645 58 87 859 16316 17100 45 362 400 18064 197 478 724 19852 20526 21138 719 46 813 43 22265 451 23504 663 76 24186 88 95 426 795 25024 372 714 847 93 962 26045 108 23 484 974 27369 786 902 28470 557 801 29065 107 72 339 474 95 30099 255 606 11 762 811 31471 887 32074 440 705 72 90 810 33402 696 829 34310 86 637 48 799 35347 542 613 76 36340 623 756 915 37194 38224 369 606 704 36 39242 500 726 79 921 41171 42110 602 43120 42 225 623 927 85 44081 86 324 529 45115 571 46619 827 47062 150 495 830 48697 49118 344 87 567 635

50219 488 98 957 51539 52146 274 330 879 80 53186 297 652 835 54228 614 33 55015 285 310 583 810 56048 168 208 68 705 57013 114 328 675 812 32 961 69 58123 216 30 61 349 87 4000 770 59411 21 513 827 918 38 60041 419 698 61141 376 717 877 62056 69 254 392 552 755 62 930 54 63194 375 87 404 506 998 64204 507 607 718 65263 670 66058 456 751 932 67024 407 46 708 68136 299 333 595 621 69158 386 623 806 961 70233 401 41 514 648 947 71214 482 735 52 939 72352 68 477 87 608 956 64 73068 645 925 74195 237 946 75166 201 336 510 41 89 792 93 914 76495 700 833 71 77171 90 245 449 599 698 956 78042 188 322 752 89 79011 35 317 66 521 607 89 716 80206 301 82107 21 297 309 732 60 83061 247 392 898 84395 412 856 85079 247 413 694 783 86311 509 725 939 87541 773 976 88263 309 56 618 89071 282 331 514 77 695 730 915 70 90062 110 14 32 394 431 80 828 921 59 91156 267 71 357 695 980 92143 518 974 93155 656 704 984 96 94071 275 594 794 95510 59 82 96485 516 97051 64 274 378 454 709 70 875 964 98047 314 532 51 65 738 814 99332 35 48 63 614.

100057 97 765 832 101607 762 827 [illegible] 81 102671 103275 334 471 104177 242 496 641 76 779 980 105[illegible] 296 622 25 52714 106 147 87 317 754 107077 146 407 502 667 888 108347 54 924 109242 82 415 29 876 110 313 32 436 708 11361 432 7921 112135 304 778 11303 33 33 522 37 62 114059 122 357 67 424 723 115104 746 17 938 116379 638 890 755 118108 448 549 94 119644 122202 412 74 1244 272 64 985 122129 739 908 123 149 294 492 864 85 124085 370 654 15007 75 167 54 691 126063 104 67 456 78 127247 389 460 89 512 782 917 128066 260 61544 979 129287 89360 416 748 135 63 712 907131002 396 549 750 820 902 23 35 49 132[illegible]3 61 933 86 133012 23 58 59 276 331 72 536 63 906 14131 224 704 22 135227 380 136136 286 508 638 734 936 137143 57 301 782 138511 89 684 1[illegible]650 779 140038 476 83 583 141438 142282 317 671 736 902 143 548 667 696 934 144560 793 1454909 531 858 146243 576 652 98 827 47 68 148039 161 562 638 817 149 216 71 322 718 150091 246 54 311 45 60 64 76 473 78 566 816 151 130 226 30 736.

152009 680 95 716 900 39 153973 154063 105 601 55 812 907 155031 339 758 918 37 136202 398 464 556 997 157121 212 578 792 975 89 95 98 158110 11 82 25[illegible] 503 55 832 950 159390 464 508 906 43 160199 338 699 964 161004 55 162360 420 580 945 163175 268 463 931 164137 292 165161 347 407 22 68 813 163 524 85 823 167304 688 803 43 930 233 881 169393 845 170 161 861 1712021 545 633 172475 86 681 896 17300 95 444 73 580 829 52 174248 396 541 629 883 175443 176040 73 763 800 86 177 304 519 178 082 142 69 847 54 179613 98 891 180620 82 733 916 181179 382 87 558 182646 80 924 88 16318[illegible] 3974 43 635 834 78 911 184006 285 379 75 959 1554 57 617 801 186 092 518 743 54 967 187112 56 69 314 88 664 188083 173 253 88 392 442 541 925 189382 45 878 976 190 325 78 481 701 804 911 59 191030 71 7 116 346 70 466 577 858 192 042 122 579 692 193906 69 194 182 96 325 795 920 7[illegible]

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 25.000 zł. padła na nr. 87551.

50.000 zł.: 92305.

20.000 zł.: 56576.

10.000 zł.: 145560 157337.

5.000 zł.: 81558 111980 142149.

2.000 zł.: 34659 65391 69732 77367 78157 78633 81495 90985 92687 97348 97912 112664 124860 142518 146045 191295.

1.000 zł.: 8526 9500 21754 31387 43841 45992 69353 73469 79703 85054 87916 94245 102128 105419 108030 116257 123190 132025 134408 144455 149667 149686 [illegible] 150876 167143 171924 [illegible] 181159 191462.

Wygrane po 200 zł.

159 402 634 706 814 1077 4[illegible] 564 925 2031 45 276 637 3275 307 425 40 584 633 50 4461 851 986 5482 525 821 6199 688 751 64 81 946 7107 50 78 347 502 883 087 8292 9039 801 10077 271 440 05 534 711 979 11070 710 12269 74 386 442 516 985 13008 116 206 483 787 82 935 92 96 14087 362 519 672 711 15128 216 29 396 16075 771 886 17960 75 18234 99 [illegible] 416 46 19302 608 996 21083 [illegible] 440 594 22258 23028 164 463 852 60 24093 106 207 332 924 25053 309 427 64 26020 501 662 27153 361 657 729 28465 525 31 [illegible] 29033 184 389 30067 931 94 31021 114 699 714 60 72 844 913 32385 89 420 696 761 33324 742 867 74 95 914 34041 117 450 788 838 35079 248 390 522 36531 89 604 37146 200 509 38149 84 90 239 507 39182 655 764 89 918 40101 401 598 614 86 776 41070 697 42136 42 450 52 59 594 946 43286 433 714 800 44272 517 45311 603 925 46074 99 985 461 590 625 60 890 935 47427 82 617 48230 589 931 49061 518 47 609 48 995 50251 396 567 693 51399 868 52744 53154 765 54074 250 446 55017 584 869 56211 409 521 78 633 784 57042 736 85 908 58060 111 293 450 988 59067 158 241 60310 647 62 61025 325 611 75 767 62083 149 68 322 701 861 63198 283 308 748 810 68 64067 249 320 31 83 445 546 65654 57 712 66424 67032 492 68022 267 301 414 68 83 964 69646 730 859 70377 96 509 61 657 901 54 71070 775 82 886 933 72021 48 269 395 862 97 73041 411 761 74120 274 416 797 75308 44 76017 281 506 34 618 944 77767 78349 483 79196 297 98 544 51 709 904 80218 489 81000 108 411 523 807 82016 113 203 427 83071 567 699 779 84 804 995 84109 55 64 248 95 893 85021 62 192 243 323 29 432 67 566 888 86111 12 955 87025 460 88111 417 79 81 888 89252 548 900 11 90477 89 538 843 91061 547 662 713 993 92061 194 661 760 93116 535 50 94185 585 900 95539 70 876 96004 305 16 545 659 788 829 97124 297 358 438 726 972 87 98029 32 103 270 386 414 736 99469 536 651 838 952 86 100601 975 101018 378 952 102185 244 583 669 103008 197 811 104278 464 645 761 90 833 913 105420 49 640 106055 202 981 107181 214 77 576 108252 518 672 832 99 109096 101 466 110783 872 987 111269 911 61 112066 528 33 669 113263 504 746 844 61.

114134 86 817 998 115156 387 530 627 62 750 827 901 45 116212 402 574 629 117226 77 843 758 118081 149 299 359 625 119457 944 120021 121108 47 438 552 827 972 122016 265 713 953 123094 162 65 512 125484 521 68 708 71 126118 709 61 903 127309 93 587 93 624 60 901 128122 489 129775 808 130204 453 131296 390 541 804 5 132023 857 946 133246 75 81 98 720 971 135033 63 175 456 757 91 136220 528 811 30 964 137024 441 958 138387 876 139136 452 596 637 804 961

140627 69 847 984 141087 177 82 [illegible]50 325 412 699 735 142680 828 143095 359 144304 480 519 64 668 [illegible] 145158 72 447 809 902 146321 44 608 876 931 92 147058 266 469 705 850 148094 109 81 468 572 745 50 934 149138 309 77 443 635 793 150240 61 151319 55 57 560 62 82 894 926 86 98 152144 271 153009 148 69 295 328 585 699 806 154038 824 33 910 155094 262 317 71 515 686 904 156006 183 466 500 720 79 157129 300 9 542 99 728 56 936 66 158247 823 590 751 159168 521 93 834

160000 123 53 524 35 719 919 161110 50 894 966 162103 14 402 534 696 730 52 888 163203 97 645 821 164236 304 476 96 165271 413 635 47 166205 325 82 401 677 798 167685 738 879 168416 32 544 751 88 819 25 169079 175 253 57 500 716 852 931 170336 405 36 710 23 907 171441 683 759 892 172816 39 173021 95 43 489 808 935 174495 175057 358 529 822 940 176400 525 606 40 708 833 908 177018 292 459 607 93 753 178201 42 99 698 710 89 950 179298

180083 61 188 467 516 625 88 181396 462 77 614 182003 162 379 427 608 748 55 67 913 183000 21 229 301 510 787 184650 185193 516 93 186524 623 68 79 733 857 187102 47 872 991 188093 755 816 929 189101 60 468 718 861 190227 332 447 99 675 858 191042 395 622 802 192965 587 988 193095 438 75 845 902 51 194294 504 875 88.

KRONIKA KRAKOWSKA

Towarzystwo Uniwersytetu Robotn. w Krakowie

W niedzielę, 27 września 1936 roku o godz. 10 przedpołudniem w sali Domu Górników, Aleja Krasińskiego 16, tow. Dr. **Oskar LANGE**, docent Uniw. Jagiell. wygłosi odczyt p. t.:

Nowe czasy w Ameryce

Tow. Lange, po dłuższym pobycie w Ameryce, przedstawi ostatnie przeobrażenia gospodarcze i społeczne w Stanach Zjednoczonych oraz rozwój tamtejszego ruchu robotniczego.

Wstęp 20 gr.

„Głos Narodu" denuncjuje
i wzywa do represyj przeciwko robotnikom

„Głos Narodu" coraz bardziej usiłuje występować, jako organ wojującego klerykalizmu i występuje z gwałtownemi atakami przeciwko klasie robotniczej, która poznawszy się na obłudzie klerykalnej, nie chce iść na pasku tych „ultrakatolickich opiekunów" ludu pracującego.

W paroksyzmie złości „Głos Narodu" nie waha się nawet przed denuncjacją, rzucaniem kalumnij, a nawet wręcz nawoływaniem do najostrzejszych represyj przeciwko robotnikom.

W związku ze strajkiem w firmie Zieleniewskiego ukazał się w „Głosie Narodu" z datą 22. IX. b. r. artykuł pełen inwektyw i insynuacyj przeciwko robotnikom i działaczom robotniczym.

Ten „zacny" organ klerykałów pozwolił sobie na pospolitą denuncjację tow. Florkowa, sekretarza okręgowego Zw. metalowców, pisząc o nim, że jest „znany z przekonań komunistycznych". Oczywiście tow. Florkow zaskarży „Głos Narodu" do sądu.

W dalszym ciągu „Głos Narodu" nawołuje władze administracyjne do najostrzejszych represyj przeciwko strajkującym.

Oto tak przedstawia się „chrześcijańska miłość bliźniego" klerykałów z „Gońca Narodu". Tak to interpretują wyznawcy nauki Chrystusowej te piękne słowa Chrystusa „miłujcie nieprzyjacioły wasze".

Klasa robotnicza i cała uczciwa opinja publiczna zapamięta sobie to wystąpienie „Głosu Narodu".

Ze sportu

PŁYWANIE — GIMNASTYKA — GRY SPORTOWE W YMCA już się rozpoczęły w grupach dla mężczyzn, chłopców i kobiet. Badania lekarskie ćwiczących. Wpisy i informacje w sekretarjacie YMCA, Krowoderska 8. Tel. 124-36, od godziny 9 — 22.

Repertuar

TEATR IM. SŁOWACKIEGO: — W piątek 25 i sobotę 26 września „Głupi Jakub".

TEATR „BAGATELA": Rewja „Buzi ostatni raz" i film „Za chwilę szczęścia".

Ulica Karmelicka

Już dzisiaj nazywają mieszkańcy Krakowa tę bardzo ożywioną ulicę— reprezentacyjną, albowiem z ogromnym nakładem pracy solidnej i wielkich kosztów, ulicę tą przebudowano wzorem europejskich stolic.

Ozdobą Krakowa będzie szczególniej początek ulicy do kościoła OO. Karmelitów, ze wspaniałą promenadą, którą zdobić będą kuliste akacje.

Za przykładem „Bagateli", wszystkie kamienice na tym odcinku ul. Karmelickiej, przywdzieją nową szatę, zaś sklepy będą przebudowane nowocześnie i niebawem znikną te szpecące obramienia sklepowe z drzewa a postęp, którego domaga się Magistrat, dopomoże do rozwoju i rozkwitu handlu w tej dzielnicy.

Słyszy się powszechnie głosy, dlaczego Magistrat tajemnicą okrywa, jak zamyśla upiększyć i ozdobić ten najpiękniejszy kącik Krakowa, a więc część plant od końca ul. Szewskiej do ul. Karmelickiej, łączący się z ul. Podwale i Dunajewskiego.

Podobno frontem do ul. Karmelickiej, wśród drzew plantacyjnych — stanąć mają dwa małe, wysokości 3 m., pomniki u końca wylotu ulicy Szewskiej, a więc na terenie plant, naprzeciw „Renaissence" z jednej strony *Królowej Jadwigi*, a z drugiej strony, naprzeciw „Palace" *Króla Jagiełły*.

Roboty w szybkim tempie ukończone będą w jesieni, zadziwia jednak, dlaczego jeszcze nie podjęto robót nad upiększeniem i powiększeniem oświetlenia tego przepięknego placyku, łączącego cztery najważniejsze arterje, który słusznie nazywają gwiazdą Krakowa.

Na tym placyku winny założone być, u wylotu tych 4-ch ulic reprezentacyjnych *po dwie wielkie lampy łukowe*, coś na wzór lamp w Rynku Głównym oraz i w ul. Karmelickiej, aż do kościoła OO. Karmelitów, a której oświetlenie dzisiejsze na tym odcinku, jest niezmiernie ubogie.

J. K.

Z miasta

TELEFON NA CMENTARZU PODGÓRSKIM.

Zarząd miejski w Krakowie zawiadamia, że, dla umożliwienia Publiczności połączenia telefonicznego z cmentarzem podgórskim, zainstalowano tamże stację telefoniczną Nr. 186-77.

ĆWICZENIA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ.

W związku z odbyć się mającymi na terenie miasta i części powiatu krakowskiego ćwiczeniami obrony przeciwlotniczej Zarząd miejski rozesłał do właścicieli realności i dozorców domów odezwę, wydaną przez prezydenta miasta, a zawierającą pouczenia o obowiązkach i czynnościach właścicieli realności i dozorców domowych w czasie ćwiczeń obrony przeciwlotniczej.

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Srebrna torpeda" i „Raj na ziemi".
APOLLO: „Pokusa".
ATLANTIC: „Nasze słoneczko" i „Noc weselna".
DOM ŻOŁNIERZA: „ABC miłości".
MUZEUM: „Dodek na froncie".
JROMIEŃ: „Książę Woroncew".
STELLA: „Mecz bokserski Schmelling — Louis" i „Roberta".
SZTUKA: „Concertina".
ŚWIT: „Bolek i Lolek".
UCIECHA: „Pasteur".
WANDA: „Rose-Marie".
KINO „DOMU ŻOŁNIERZA" — „ABC miłości".

Z teatrów

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO. *„Azais", komedja L. Verneuil'a. — Występ K. J. Stępowskiego.*

Nie dziwię się, że p. Stępowski rozpoczął swe gościnne występy w tej właśnie komedji, ponieważ przedstawia w roli bar. Wurtza najwyższy kunszt aktorski, na jaki odtwórca wogóle potrafi się zdobyć. Poraz trzeci, jeżeli się nie mylę, widzę p. Stępowskiego w tej roli i zawsze odkrywam nowe, nieznane jeszcze szczegóły w jej wydoskonaleniu. — Artysta nie trzyma się własnego szablonu, lecz wprowadza coraz nowe szczegóły i szczególiki. Np. na obecnej premjerze w II akcie nie miał już na nogach ciężkich górskich podkutych butów, lecz zwykłe buciki, mimo to nie zapomniał o łapaniu się za nogę, jakoże rzekomo boli go — nagniotek. Takiego zniedołężniałego a aktywnego staruszka nie spotyka się wprawdzie w życiu, ale zrobić go na scenie i to przekonywującą jest właśnie tą wielką sztuką, którą raduje widzów p. Stępowski.

Całość przedstawienia, oczywiście poza gościem, nie robiła tego solidnego wrażenia, do jakiego przyzwyczaił nas zespół krakowski. Może zamało było prób, może sąsiedztwo wielkiego artysty peszyło — nie zadowoliły ani męskie ani żeńskie siły. P. Węgrzyn w pierwszym momencie — jako nauczyciel muzyki— ma zadużo, a w drugim — jako generalny dyrektor — zamało temperamentu. P. Mrozińska jako baronowa Wurtz uzupełnia galerję nieudałych wystąpień w tej roli swych poprzedniczek i t. d. i t. d. Trudno, — nie można wszystkiego pozostawić jednej sile, trzeba i z siebie coś dać.

L. F.

Obchód „Krwawej Środy"
w Gliniku Marjampolskim

W dn. 20 września odbyła się staraniem Komitetu PPS. i Klasowych Związków Zawodowych w Gliniku Marjampolskim „Uroczysta Akademja" ku uczczeniu 30-letniej rocznicy „Krwawej Środy".

Po przywitaniu licznie przybyłych towarzyszy, którzy z oddalonych miejscowości przybyli, i delegacji Stron. Ludowego przez przewodniczącego Komitetu zabrał głos **weteran ruchu robotniczego jeszcze z czasów 1-go Proletarjatu 75-letni tow. Kowalski**, którego przemówienie przerywano kilkakrotnie hucznemi oklaskami.

Ob. Baran ze Str. Lud., witając obecnych, mówił o konieczności solidarnej akcji robotników i chłopów.

Chór odśpiewaniem kilku pieśni robotniczych uświetnił uroczystość.

Na Akademję przybyła wielka masa ludzi, których sala Kasyna Robotniczego nie mogła pomieścić. Zezwolenia na odbycie uroczystości pod gołem niebem Komitet nie otrzymał.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

KRONIKA ŚLĄSKA

Polska Partja Socjalistyczna

urządza w Rybniku w niedzielę, 4 października b. r. Uroczysty Obchód 30-lecia „Krwawej Środy" i 15-lecia Odsłonięcia Sztandaru P. P. S.

Program uroczystości:

Godz. 10-ta zbiórka w ogrodzie przy Restauracji w Rybniku. Powitania i koncert.

Godz. 12-ta wiec publiczny, ref. tow. Stańczyk oraz występ chórów kolejarskiego z Tarnowskich Gór i R. K. S. z Obszar.

Godz. 14-ta wymarsz pochodem do ogrodu Kasyna Hutniczego w Paruszowcu.

Godz. 15-ta akademja na sali p. Sitka w Paruszowcu (ref. tow. Dr. Ziółkiewicz) i występy chórów z Obszar, Tarn. Gór i Paruszowca.

Godz. 16-ta koncert w ogrodzie p. Sitka w Paruszowcu.

Godz. 19-ta zabawa w sali „Casyna" Hutniczego.

Sukcesy robotników w hucie szkła
w Chorzewie

W hucie szkła w Chorzowie panowały dotychczas nader ciężkie warunki pracy. Dyrekcja wymuszała od robotników zgodę na najgorsze warunki pracy i płacy, — strasząc ich zamknięciem warsztatu rzekomo z powodu braku zamówień i t. d. Ostatnio zaznaczyła się jednak poprawa konjunktury w przem. szklanym, co wykorzystali robotnicy, domagając się poprawy zarobków i t. d. Dla poparcia swych żądań zorganizowali strajk, który trwał tydzień. Obecnie dyrekcja fabryki wyraziła zgodę na zawarcie umowy zarobkowej, mocą której poprawione zostaną zarobki od 15 do 25%, dalej wprowadzono 40-sto godz. tydzień pracy i ustanowiono kasę zapomogową na wypadek choroby, do której dyrekcja będzie płacić 7 gr. dalej węgiel i zasiłek mieszkaniowy.

Akcja obronna robotników odniosła zatem pełny sukces.

Echa strajku okupacyjnego
w fabryce Hoffmana w Bielsku

Przed sądem okręgowym w Bielsku toczyła się rozprawa przeciwko kilku delegatom klasowej organizacji robotników włókienniczych, oskarżonych o wywieranie „terorów" wobec członków organizacji żółtej podczas strajku okupacyjnego. Strajk wybuchł 30 lipca, został jednak wkrótce zlikwidowany. Na ławie oskarżonych zasiedli tow.: Dytko, Szubert, Janusz i Kwaśny. Akt oskarżenia zarzucał im, że podczas strajku przemocą nie dopuścili członków żółtej chadeckiej organizacji do pracy.

Oskarżeni nie przyznali się do winy, przeciwnie, oświadczyli oni, że strajk został sprowokowany przez sekretarza chadeckiej organizacji, który wyrażał się obelżywie o członkach socjalistycznej organizacji. Dalej oświadczyli oskarżeni, że nikogo nie teroryzowali, lecz agitowali legalnie za organizacją socjalistyczną, co jest ich dobrem prawem. Strajk został natychmiast zlikwidowany, gdy sekretarz żółtej organizacji wycofał swe obelżywe wyrazy o socjalistach.

Część świadków ze strony chadeckiej usiłowała obciążyć przed sądem naszych towarzyszów. Po trzygodzinnej rozprawie sąd wydał wyrok, skazując Dytkę i Szuberta na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem na dwa lata. Zasądzeni zgłosili apelację.

W Orzegowie

W tych dniach rozpoczęto budowę 2 baraków dla miejscowych bezdomnych. Budowa ma być ukończona do zimy. W barakach znajdzie pomieszczenie 10 bezdomnych rodzin z Orzegowa.

Coraz większa nędza
i coraz mniej kuchen dla bezrobotnych

Prasa sanacyjna rozpisuje się ostatnio bardzo wiele o dziesięcioleciu rządów „sanacyjnych" na Śląsku, które to rządy rzekomo były błogosławieństwem dla Śląska.

Rzeczywistość wygląda jednak zgoła inaczej. Najdosadniejszem świadectwem panującej nędzy jest stałe ograniczanie wydatków na opiekę społeczną w poszczególnych gminach. Tam gdzie panuje największe bezrobocie, likwiduje się jedna za drugą kuchnie dla bezrobotnych. Tak jest w Siemianowicach, M. Dąbrówce, Chorzowie i wielu innych miejscowościach.

Ostatnio ogłoszono w Bielszowicach, że z dniem 1. października zostanie zamknięta kuchnia. Przedtem jeszcze zarządzono od każdego bezrobotnego 5 gr. za zupę w tej kuchni. Ponieważ bezrobotni nie mają pieniędzy, więc chętnych na te „wasserzupki" było mało. W rezultacie chce gmina zamknąć kuchnię, co wywołało wielkie rozgoryczenie wśród bezrobotnych.

Cześć bohaterowi pracy!

Katastrofalny wstrząs, który nastąpił w nocy na piątek w podziemiach kop. „Ema" w Radlinie, pociągnął za sobą jeszcze jedną śmiertelną ofiarę. Członek kolumny ratowniczej, 43-letni Józef Kowacki z kop. „Emy" ulegl mianowicie kontuzji nogi w czasie akcji ratowania dwóch górników, zasypanych w podziemiach kopalni. Na ranę, która napozór nie wyglądała groźną, Kowacki nie zważał, lecz ratował swych kolegów.

Jednak w sobotę ból w nodze zmusił Kowackiego do zgłoszenia się do szpitala, gdzie lekarze oświadczyli, iż noga już jest zgangrenowana, przeto utrzymanie chorego przy życiu jest wątpliwe. Nie omylono się, gdyż Kowacki w strasznych boleściach zmarł, pozostawiając po sobie dziecko i żonę. Ratując swych kolegów, Kowacki oddał swe życie.

Katastrofa na kop. Kazimierz

Onegdaj na kop. „Kazimierz" na dole, około godz. 11-ej wydarzył się tragiczny wypadek. Oto w czasie, gdy górnicy zatrudnieni byli wykonywaniem wrębu przy nowopowstałej tamie, z piętra oberwały się masy węgla w ilości około 2.5 metra. Obrywający się węgiel zasypał dwu górników: 50-letniego Stefana Kufla, zamieszkałego w Strzemieszycach przy ul. Szosowej 76 i Antoniego Kulika, zamieszkałego w Łośniu przy ul. Krakowskiej. Wskutek doznanych obrażeń obaj górnicy zmarli. Celem ustalenia przyczyn wypadku policja wszczęła dochodzenia.

468 rodzin gnije w norach i piwnicach

Ostatnio przeprowadzono w Siemianowicach statystykę rodzin bezdomnych. Przy pobieżnym liczeniu stwierdzono przeszło 500 rodzin bezdomnych. Dokładne liczenie powiększyłoby tę cyfrę znacznie. W liczbie 500 rodzin bezdomnych znajduje się 468 rodzin, które mieszkają w norach ziemnych, lepiankach, chlewach, piwnicach i na hałdach.

Straszliwa ta statystyka odsłania prawdziwe oblicze Śląska, — gdzie bezrobocie, bezdomność stały się chorobą chroniczną. Na całym Śląsku będzie z kilkanaście tysięcy rodzin bezdomnych, mieszkających w chlewkach, piwnicach, lepiankach i t. d.

Ze Sportu robotniczego

PIŁKA NOŻNA.

ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO P. R. P. A. NA ROK 1936-37.

Kl. „A".

RKS. Siła Łaziska Górne — TUR Szopienice 0:3 (0:2). Powyższe zawody odbyły się w Łaziskach Górnych i wzbudziły zainteresowanie wśród licznie zebranej publiczności. Drużyny wystąpiły w pełnych składach. Gra, prowadzona szybko jednak spokojnie przy lekkiej przewadze gości, z których na wyróżnienie zasługuje trójka ataku, oraz środkowy pomocnik. Bramki strzelili — Tomczok 1, Jans, Endyga, rezerwy 4:1 dla Łazisk.

RKS. TUR. Mysłowice — Siła Giszowiec 2:0 (1:0). Gra spokojna i szybka na dosyć wysokim poziomie, przy stałej przewadze gospodarzy. Mysłowiczanie zwyciężyli zasłużenie. Sędziował Miroń Alfred z Katowic bardzo dobry.

RKS. Siła Janów — RKS. Hajduki Wielkie 2:1 (1:1). Spotkanie rozegrano na boisku RKS. w Janowie zawody stały na wysokim poziomie technicznym. Debiut Janowian w Klasie „A" wypadł niespodziewanie zadowalająco. Gracze Siły grali ambitnie, jednak trochę za ostro. Hajduki zlekceważyły przeciwnika, a wynikiem tego była ich porażka. — Z graczy na wyróżnienie zasługuje Bywalec, Cichoń i Ziebro z Siły. Bramki strzelili: Cichoń, Gaś Jan.

Rezerwy powyższych drużyn grały 13:1 dla Janowa. Hajduki załamały się po przerwie całkowicie.

RKS. Wyzwolenie Radzionków — RKS. Jęzor 1:0 (1:0). Gra prowadzona przez cały czas bardzo szybka, jednak fair. Sędzia bardzo dobry publiczności 1500.

Klasa

RKS. Wolność Katowice III — I. R. K. S. Katowice

Wolność Ruda — Ruch Strzemieszyce 3:0 w. o.

Klasa „C".

Hapoel Katowice — Naprzód Murcki 3:0 w. o.

PALANT.

MISTRZOSTWO PALANTA ŚL. R. S. K. O.

RKS. Jedność Kochłowice — RKS Siła Mysłowice w. o. dla Siły. Powyższy mecz odbył się na boisku R. K. S. Siła Janów w Janowie, przy dosyć licznie zebranej publiczności. Gra bardzo ciekawa przy zmiennej przewadze. Kochłowiczanie przewyższali graczy Siły szybkością i lepszem startem, zaś drudzy przeważali w dalekich podbiciach (około stu 30 m.). Gra prowadzona spokojnie. — Pod koniec przeważały Kochłowice i wygrały całkiem zasłużenie. Wynik 15 — 45 dla Jedności. Kochłowice jednak oddały 2 pk. dla Siły z powodu dalszego niewywiązania się z należności w Śl. RSKO. Mysłowice grały bez Urbanka i Stachonia Rudolfa.

Życie robotnicze

Dnia 27 b. m.

Żory: o godz. 12-ej u p. Prusa, ref. tow. Drozdek.

Dnia 2.X r. b.

Wełnowiec: o godz. 15-ej zebranie inwalidów, ref. tow. Marek.

Dnia 3.X r. b.

Siemianowice: o godz. 16-ej u p. Kabota, ref. tow. Drozdek.

Otwarcie poradni dla matki i dziecka
w Lipinach

W Lipinach otwarto poradnię dla matki i dziecka. Poradnia składa się z czterech ubikacyj nowocześnie urządzonych.

Lipiny posiadają wielki procent bezrobotnych, to też urządzenie takiej poradni było bardzo potrzebne.

Radio śląskie

PIĄTEK, 25 września

Godz. 6.03 Muzyka poranna. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.20 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka. 12.13 Dz. południowy. 12.23 Koncert. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15 Muzyka lekka i taneczna. 15.30 Lekcja języka polskiego. 16.00 Utwory Franciszka Liszta. 16.45 „Za Mikaszewiczami kończy się Polska" — reportaż z Polesia. 17.00 Koncert wileńskiej Orkiestry Kameralnej. 18.00 Wiadomości radjotechniczne. 18.10 Muzyka rumuńska. 19.00 Muzyka taneczna. 20.00 Arje i pieśni. 20.30 „Lekcja geografji". 20.45 Dziennik wieczorny. 22.15 — 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.